

ГИМНАЗИЈАЦ

Лист ученика и професора Гимназије "Светозар Марковић",
Нови Сад, број 27, март 2014.

Светозар Марковић
17. 3. 2014.

У 2013. години Гимназија „Светозар Марковић” оцењена највишом оценом и добила статус Вежбаонице

Поводом низа успѣха које је наша Гимназија остварила разговарали смо са директорком школе Татјаном Вукадиновић и питали је који су све догађаји обележили годину за нама, а шта је био актуелно у текућој години?

У години у којој смо обележили педесет година постојања и рада и тим поводом реализовали бројне значајне и занимљиве активности, тешко је издвојити две или три најважније ствари. Ипак, по важности, издвојила бих осим постигнућа наших ученика, оне догађаје, по којима ћемо сигурно памтити претходну годину. То су, пре свега, обележавање јубилеја - 50 година постојања и рада Гимназије, екстерно вредновање квалитета рада школе као и укључивање школе у пројекат „Развионица“.

Колико је било тешко припремити се за овакву врсту вредновања?

Сматрам да није могуће повући одсечну црту којом би се одвојио редован рад и текући живот у школи од оног што се сматра припрема за екстерно вредновање. У целокупан рад школе, који је био предмет оцењивања, уткано је вишегодишње искуство, посвећеност и напор да се достигне квалитет у раду. Иначе, оцењивање квалитета рада школа је релативно ново искуство у нашем образовном систему и почело је пре нешто више од годину дана да се спроводи по основним и средњим школама у Србији. Предмет оцене је целокупан рад школе почев од документације коју чине Школски развојни план, Школски програм, Годишњи план рада и други акти, затим постигнућа ученика, подршка која се пружа ученицима, безбедност у школи, начин организације рада и многе друге теме од значаја за рад школе. Као што нам је свима познато, наша школа је оцењена највишом оценом, а то је оцена ЧЕТИРИ! На то смо веома поносни.

Шта за школу значи највиша оцена, коју је добила?

Оцена, у начелу, као што нам је познато, не мора бити апсолутан показатељ квалитета, како знања наших ученика, тако и нашег рада. Пре скоро десет година, ми смо у школи почели са праксом самовредновања. Сада смо добили “споља” потврду квалитета рада. Свакако да смо задовољни, са осећањем поноса сада имамо и одговорност да правдамо своју оцену. Та оцена је порука за јавност, о нама, о томе како радимо, колико радимо и шта пружамо нашим ученицима. Такође, та оцена је порука и родитељима будућих ученика, као и ученицима осмих разреда који тек доносе одлуку о упису у школу.

Какви су Ваши утисци, а какви утисци евалуатора ?

Рецимо да у великој мери наши утисци кореспондирају. Овде се, желим да нагласим, не ради само о утисцима и нечем субјективном. Ради се о томе да ли су прописани образовни стандарди остварени, да ли постоји материјални доказ о томе и да ученици, професори и родитељи својим искуством то потврђују. Дакле, наша гимназија није оцењена највишом оценом, на основу субјективних утисака него на основу остварености образовних стандарда. Ово је једна нова ера у образовању, професори добијају другачије улоге у учионици.

Шта је Развионица/ Вежбаоница?

Реч је о пројекту Министарства просвете и Савета Европе, у који је наша школа укључена, као једна од десет гимназија у земљи. Пројекат траје три године и њиме је предвиђена вишедневна обука за професоре, затим, предвиђена је обука за професоре који обављају менторски рад са студентима и на крају предвиђено је опремање школа најсавременијом опремом.

Како ће утицати на њаке соразум између школе и факултета, то јест постовања и предавања ајсолвенаца у школи?

Такво искуство као школа, ми, већ имамо. На основу њега, знамо да је менторски рад са студентима доста сложен и захтева озбиљну припрему како би се образовни и васпитни циљеви

у раду са ученицима реализовали. С друге стране тај рад би требао да буде поучан за студенте, који се и сами припремају за позив наставника. Наиме, сматра се да је тренутно стање образовног система у нашој земљи последица недовољне припремљености и обучености наставника који започињу свој рад. Циљ читавог пројекта треба да буде подизање квалитета рада у школама, као и осавремењивање образовног процеса који треба да буде стављен у функцију развијања компетенција ученика и њиховог бољег сналажења у савременим условима живота.

Како се доживљава нов начин наставе који се уводи Развионицом?

Пројекат Развионица треба да оснажи наставнике у процесу осавремењивања наставе. Наиме, образовање је увек било одређено друштвеним и технолошким околностима. У време интернета не може се организовати настава на исти начин као у време, када су извори знања (књиге) били тешко приступачни. Пре неколико деценија учили смо ученике да трагају за изворима знања, а данас их учимо како да се сналазе у неселектованом преобиљу података и чињеница. У гимназији општег смера упознајемо наше ученике са највреднијим цивилизацијским духовним наслеђем, учимо их да га чувају и негују; развијамо им темељну општу културу, да се самостално и безбедно крећу у различитим областима живота, стварног и виртуелног; да заузимају критички став, учимо их да селекују битно од небитног, да буду лично и друштвено одговорни у односу према свом здрављу, срећи и природној окоolini. Покушавамо да развијамо самосвесне људе који имају иницијативу и сналазе се у новом сложенем технолошки високо развијеном свету. Учимо их да и сами буду креатори света, али лепшег и бољег од овог у којем смо данас.

Катарина Савић и Лара Пенц IV5

Професионални портфолио

У процесу напредовања и усавршавања професора важну улогу игра портфолио. Његово креирање је један од најважнијих корака за праћење развоја професионалних способности професора, али не само њих, већ свих учесника у васпитно-образовном процесу. Помоћник директора за наставу Зорица Николетић дала нам је детаљније објашњење о томе чему портфолио служи и да ли су професори у нашој Гимназији припремили свој портфолио.

Према Правилнику о сталном стручном усавршавању, сви наставници су у обавези да имају направљен свој Портфолио професионалног развоја. Портфолио професионалног развоја наставника је по одређеном критеријуму брижљиво организована и развијена збирка разноврсних материјала која даје слику о томе шта наставник зна и може да уради, одсликава његова постигнућа, професионално искуство, ставове и размишљања. Портфолио описује и приказује процес напредовања, развоја и постигнућа наставника током времена. На тај начин наставник представља свој рад, знање и вештине. Портфолио представља савремени појам каријере који је актуелан за свакога. Савремени појам каријере наставника подразумева да наставник прати свој развој како он не би био стихички. На тај начин и ученици добијају добар и позитиван модел на који могу да се уледају када буду размишљали о својој каријери.

Свако треба да се руководи тиме да професионални портфолио служи нама самима.

У нашој школи сви наставници припремају свој Портфолио професионалног развоја и предаће га у електронској или папирној форми до 23. марта 2014. године.

Интервју са Соњом Миладиновић, просветном саветницом Школске управе Нови Сад

Успостављање и развијање школа-вежбаоница одвија се у оквиру пројекта *Погришка развоју људској каријери и истраживању – оштрише образовање и развој људској каријери*. Основни циљ пројекта који се практичније назива *Развионица* је управо успостављање школа-вежбаоница са циљем успостављања применљивог, практичног знања. Пројекат траје три године, од јула 2012. године, до јула 2015. године и финансира га Европска унија, док је носилац пројекта Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије. Детаље пројекта *Развионица* и промена које доноси, као и учешћа наше школе у самом пројекту сазнајемо из разговора са Соњом Миладиновић просветном саветницом Школске управе Нови Сад.

Какво је Ваше мишљење о Развионици и учешћу наше школе у самом пројекту?

Мислим да сте на правом месту у смислу вашег активног укључивања и свих активности пре почетка овог пројекта, у току обуке и након реализације обуке којом су били обухваћени запослени у школи и представници родитеља. *Развионица* се бави унапређивањем квалитета рада у школи у којој ће бити видљиво да се учење одвија у школи. Циљ *Развионице* је да се ставе ствари на своје место, да се уважава сваки ученик са својим специфичностима, а специфичности су и нека лична својства (физичка и интелектуална), порекло, социјални и економски статус, национална припадност и све остало и да се у односу на личност ученика појединачно креирају програми који ће бити у складу са интересовањима која воде ка одређеном квалитету знања који је дефинисан преко образовних стандарда да би ученици усвојили компетенције. Оно што је за очекивати је да ученици овладају одређеним знањима, вештинама, умењима и да када заврше средњу школу понесу свој капитал у виду тих компетенција. Каква је разлика до сада била? Имали смо стручне школе које су ученици завршавали, а нису умели да примене знање и нису могли одмах да се укључе у свет рада и реализују одређене послове у сфери тих делатности за које су се школовали. План је да када се заврши школа, ученик већ буде оспособљен за одређене послове. Циљ је да се изграде такви планови унутар саме школе да се повезују садржаји између различитих предмета и да ученици знају чему им то служи, да се уче интегрисаном, тематском приступу, а не појединачним предметима чије градиво неће имати никакве везе са наредним часом и наредном школском годином. Мислим да је веома важно што је ваша школа укључена у овај пројекат, јер посматрајући дуги низ година развој ваше школе и захваљујући посебним сазнањима у вези са спољашњим вредновањем квалитета рада школе, ви сте на веома добром путу да будете модел школама у Србији, која ће умети да донесе школске документе који ће уствари показати колико су они важни. Пре свега мислим на школски програм у којем ће бити видљиво како су ученици у фокусу, како се креира један план рада који је у великој мери интердисциплинарног приступа, значи сви наставници сарађују међусобно и уважавају интересовања ученика. И онда бих ја очекивала да ученицима боравак у школи буде и даље унапређиван у смислу да им буде лепо, да имају пуно радости и задовољства, и да се њиховој креативности и даље даје подстицај.

Када говоримо о професорима, или да кажемо оштришеније о предавачима и о ученицима, колика је применљивост овог пројекта на систем образовања у Србији?

Овај пројекат развија унапређивање сарадње. Дакле, и унапређивање компетенција наставника, где сваки наставник треба да буде стручњак за учење. Не предавач, не неко ко демонстрира шта зна из своје науке из домена којим се бави, него стручњак који ће успети сваког ученика да води кроз процес учења и да тај процес буде задовољство, не мука и не препрека. И овај пројекат се бави унапређивањем наставничких компетенција и освешћивањем њихове мисије да буду стручњаци за учење. Оно што је јако важно, повезивање са базичним факултетима који школују будуће наставнике, како би се они у наставној пракси упознавали у току студија са тим који су то модели успешног стручњака за учење.

Који сеџменџи образовања су најугроженији, односно који ће од њих бити посебно унапређени Развионицом?

Очекивала бих да сви имају профит од овог пројекта. Како средње школе, тако и факултети. Учење није нешто што се може предати, знање не може да се преда некоме. Неко се може водити кроз процес учења како би стекао своје врло специфично знање, јер је оно базирано на личности те особе која учествује активно, и управо су због тога факултети посебно важни. Ученик је активни учесник у свим аспектима планирања од предлагања садржаја, темпа, метода, облика рада, увођења различитих стратегија учења које су веома важне, дефинисања својих циљева учења. Ако га у том процесу не води наставник, ученик неће научити саморегулацију учења, а то је уствари нама циљ, да свако научи да учи и, да у односу на себе постави циљ, да испланира време, да примењује различите стратегије да дође до тог циља, да прати квалитет свог рада и да на крају види да ли је реализовао успешно и на ком квалитету тај свој циљ. Ученик не може да прати квалитет свог рада, ако нема јасну повратну информацију.

Прашећи норме и правила овог пројекта шта мислите која је улога професора у будућности?

Ја мислим ментора. То је идеал којем можемо да тежимо а то је да професор буде ментор, онај који води ученика, као што је то некад радио Ментор Одисејевом сину, па нам је оставио модел доброг просветног радника.

Када говоримо о применљивости овог пројекта, у којој мери је потребна техничка подршка у учионицама како би се испрашиле све норме пројекта Развионица?

Ја сам увек за људе. Прво и основно је квалитет личности стручњака за учење који су у школи, какав је њихов однос према сваком ученику, колико их прихватају, а ту је показатељ да ли се сви ученици осећају прихваћено у

школи са свим својим специфичностима, јер је то основа за самопоуздање. Ако ученик нема самопоуздање, нема учења и то је основно. Техника јесте важна, али пре бих се ослонила на безбедно окружење, дакле колико је све оно што је у школи тако постављено безбедно и колико је то доступно свима, колико је у функцији учења. Медији јесу важни, ови савремени које ваша генерација користи и то је ваша будућност и наравно да је то важно, али до развоја критичног мишљења ће се најлакше доћи у директној интеракцији између ученика самих и запослених у школи.

Коју врсту вредности очекујете да ће имати ученици који изађу из школа које су прошле кроз пројекат Развионице?

Ја очекујем да ће ученици бити са вишим степеном саморегулације за учење да ће имати усвојене стратегије учења које ће им требати цео живот, систем вредности који ће бити усмерен ка сваком грађанину ове земље и да ће уствари развити један много бољи систем вредности у којем ћемо сви онда уживати, како ко из које улоге, али сигурна сам да ће бити значајан допринос развоју образовног система и тог социјалног дела, који је заправо социјална инклузија јер свако има право на квалитетан живот и активно учешће у животу заједнице.

Интервју са професорима

Како би ученицима приближили овај пројекат и појаснили шта то значи конкретно у нашој школи, и које ће то промене донети њиховим часовима, потражили смо коментар професора који су учесници пројекта *Развионица*.

Са нама су разговарале проф. хемије Љиљана Новаковић и проф. историје Драгица Илић Николић.

Какав је Ваш став о пројекту Развионица?

Мој став о пројекту је врло позитиван, зато што сматрам да су реформе школства добродошле и овакав начин реформе сматрам веома добрим зато што мислим да се реформа започиње у школи, и у школи дешава, и да ће тај пројекат сигурно донети добро нашем образовању.

Шта ће промене значе за професоре, а шта за ученике?

Мислим да ће пре свега ученици имати бенефита из тих промена и мислим да ће се ученици обрадовати када виде шта се дешава, мислим то због тога што су те промене у духу времена у коме живимо, усклађивањем образовног процеса са временом у коме живимо и мислим да ће се то ученицима сигурно допасти, јер се ставља акценат на применљивост знања, оно што ће ученику помоћи да тражи информације, да се снађе у животу и да то знаје искористи негде, и због тога мислим да ће ученицима то пријати. Затим, тим променама се предвиђа да ученик буде учесник на настави, да ученик припрема наставу, да ученик припрема садржаје, а мислим да ће им тако бити занимљивије.

Колико мислите да ће професори усвојити да примене ове реформе које носи пројекат?

Што се тиче професора, један број професора је врло заинтересован за то, међутим, то изискује доста рада и то је један озбиљан процес и сматрам да ће један број професора то сигурно прихватити и њима ће се допасти. Наставнику ће овај пројекат сигурно помоћи да наставу учини занимљивијом.

Професорка хемије Љиљана Новаковић

Који је Ваш став о самом пројекту и променама које ће наступити у систему образовања?

Посао наставника је да буде стручњак за области које предаје, али не само то. Наставник мора да буде стручњак и у области подучавања. То ће сваки наставник постићи преиспитивањем свог свакодневног рада, само тако ће себе унапредити и постати стручан у области подучавања. Овај пројекат нам помаже да схватимо значај самоанализирања и самопраћења, као и значај отворености за размену искуства са колегама. Самопреиспитивање наставника подстиче сваког наставника да анализира сопствена очекивања, начин рада, резултате. На основу тога ће научити како да унапреди своју праксу. Све ово је пут који води ка успешном часу и заинтересованим ученицима.

Колико су те идеје применљиве конкретно на Ваш предмет?

Идеје *Развионице* су применљиве не само на мој предмет, него и на већину наставних предмета. Чини ми се да је то више питање које се односи на самог наставника, него на предмет. Наставник је тај који мора да тражи елементе добре праксе, да анализира уверења на којима се темеље његови поступци, да сагледава ситуацију из различитих углова, да је отворен за испробавање другачијих начина рада. Ученици ће ценити труд наставника који жели да обогати наставни процес.

Које идеје пројекта ће се радо искористити?

Све идеје које укључују сарадњу са другим наставницима и ученицима су увек добро дошле. Иначе, ја волим да поделим своја искуства са колегама, али и да усвојим све оно што ми се учини као добар савет и добар пример праксе.

Где нас води овај пројекат?

Све што је везано за *Развионицу* води унапређењу квалитета наставе. Да би се то постигло пуно тога мора да се промени у образовном систему наше земље, али оно што ја могу да урадим јесте да се бавим својим практичним радом, да анализирам где грешим, а где постижем резултате. Ако то буду радили наставници, али и ученици, све ће бити боље.

Професорка историје Драгица Илић Николић

Теодора Чичовачки, IV7

Десет година инклузивног образовања

Драгана Бајатовић, педагог

Шта је заправо инклузија?

Инклузија обухвата процес чији је главни циљ да школа буде место где ће се сва деца третирати равноправно и где ће се уважавати и неговати различитост између ученика, са посебном пажњом усмереном на подршку онима који су у великом ризику да буду искључени. Уместо инвестирања у специјалне школе за децу са сметњама у развоју, многе земље се окрећу ка инклузивном образовању. Инклузивно образовање је процес деловања и одговарања на различите образовне потребе свих ученика и ученица кроз повећавање учешћа у учењу, култури и заједници и смањивање искључености из образовања. На јавни позив Европске уније и Савета Европе за учешће у пројекту „Регионална подршка инклузивном образовању” пријавило се укупно деведесет седам школа из Србије, од којих је Европска унија изабрала седам. Једна од тих седам школа је и наша Гимназија. Особа која је највише била заслужна за цео процес инклузивног образовања у

нашој школи је педагогица Драгана Бајатовић, која је драге воље пристала да нам мало боље појасни процес инклузије и то колико је он користан и важан за нашу школу.

Какво искуство има наша школа са процесом инклузије?

Ове, 2014. године, Светина гимназија обележава десет година инклузивног образовања и поносно могу рећи да су нам искуства позитивна, са добрим резултатима. У тих десет година наш ученик, Милорад Пејић, који је био у инклузивном образовању је добио Светосавску награду, јер је превео Мендељејев систем периодних елемената на Брајеву азбуку. Тај патент су прихватиле Јапан, Немачка, Русија... Када је биран најбољи ученик 2010. године изабран је баш овај ученик, који је од рођења слеп. Његово искуство и његов рад су били, и још увек јесу, репрезент нашег инклузивног образовања. Такође, наш први ученик који је учествовао у процесу инклузије био је Чонгор Нађ, који је оболео од церебралне парализе и коме су лекари рекла да има веома мале шансе да преживи, а камоли да се опорави, али он је доказао да се уз велику жељу за животом и пуно рада много тога може постићи. Имали смо и једног ђака, Данила Бабића, који је у ову школу дошао у колицима, а из ње изашао користећи само штаке. Та воља за животом, њихово стваралаштво и тежња да нешто савладају нам само показује колико ми од њих уствари можемо научити.

Са каквим проблемима сће се Ви и школа суочавали у току овог процеса?

За сваког од тих ученика морали смо да имамо одељенска већа и тимове, па је било потребно ускладити наш рад и одредити који је најбољи начин да се приступи ученицима. Схватили смо да морамо поставити циљеве и прилагодити се. Свако је добио неки задатак – неко се бавио психолошким развојем детета, неко социолошким, а већина професора се бавила изградом образовног стандарда, да бисмо одредили градиво које тај ученик може да савлада. Сви заједно смо, као тим професора који предају у инклузивним одељењима, педагози и психолози на челу са нашом директорицом, нашли компромисна решења како да им помогнемо да они своје образовне могућности задовоље и да буду прихваћени као

појединци у одељењу. Оно што је у почетку захтевало највише труда јесте потреба да се навикнемо на систем у коме у једном одељењу имамо неколико стилова рада, које морамо у току дана да применимо. Инклузија подразумева сталан опрез. Ви стално морате с тим ученицима да радите и да им се прилагођавате. Код наше школе постоји проблем недостатка простора, јер имамо много ђака. Такође, планирали смо да уградимо лифт, јер не могу сви да се крећу слободно, а за почетак је на улазу постављен гелендер да им олакша кретање.

Колико је овај процес значајан за једну школу?

Инклузивно образовање јесте важно за институцију, али је много важније за појединца. По чему се ти ученици разликују од нас? Они имају исте потребе као и свако од нас, само су њихове животне могућности мало другачије. Ми можемо много у старту, питање је колико ћемо од тога реализовати. Они могу мало у старту, а теже нечем великом и то је важно за институцију, зато што смо ми ти који учимо од њих. образовање треба да буде шанса за свакога.

Колико инклузија помаже ученицима?

Оно што сам ја као педагог за ових десет година у Гимназији научила, спознала и видела од те деце је да је њима, за неки њихов развој, потребна љубав, пажња и прилагођавање образовним захтевима. Прошле године смо први пут увели праксу да се за ученика, коме је потребна помоћ, уведе педагошки асистент. Пуно смо радили на социјалном окружењу које их подржава и зато мислим да је јако важно да они иду на излете и екскурзије. Њихови родитељи су толико имали поверења у нас, да смо им омогућили да први пут у иностранство иду са нама. То су трајне вредности и успомене које су неизбрисиве и које се урезају за цео живот.

Шта бисте посебно истакли у вези са процесом инклузије?

Оно што бих хтела да додам је да инклузија нема дефиницију. Инклузија је живот. Кад су дошли представници пројекта „Регионална подршка инклузивном образовању“ и када смо их питали који је био разлог да баш нашу школу одаберу, рекли су да их је наше писмо дотакло и одушевило и да су направили избор на основу онога што је у њему написано. Наслов тог писма је „Инклузија писана срцем“ и мислим да се за ових десет година инклузија стварно писала срцем. Сваки од наших ученика који су били у процесу инклузивног образовања су завршили школу. То је највећа награда за нас као професоре, и поносна сам што као педагог имам шансу да радим са тим дивним бићима, који се ни по чему не разликују од нас, који као и ми имају потребу за прихватањем, дружењем, пријатељством, љубављу и за остварењем својих животних циљева. Оно што сам схватила је да смо ми, овде у Гимназији, највише успели са том децом јер смо им пружали пуно љубави и пажње.

ИНКЛУЗИЈА

Учешће Гимназије „Светозар Марковић” на Песталоци конференцији „Професионални имиц и етос наставника”

*„Инклузивна је она школа где је
свако дете добродошло,
сваки родитељ укључен,
сваки наставник цењен.“*

У оквиру пројекта „Регионална подршка инклузивном образовању“ који обухвата југоисточни Балкан 24. и 25. априла 2014. године у Савету Европе, у Стразбуру, (Француска) одржава се Песталоци (Pestalozzi) конференција „Професионални имиц и етос наставника“. Пројекат циља на повећање социјалне инклузије и кохезије у региону тренинга и промовисањем инклузивне едукације у Албанији, Босни и Херцеговини, Хрватској, Црној Гори, Србији, БЈР Македонији и на територији Косова. У пројекту учествује 49 пилот школа (по седам са сваке територије). Од свих гимназија у Србији, за учешће у пројекту одабране су само две: Седма београдска и наша, новосадска „Светозар Марковић“.

Едукација представља важан аспект развоја вештина потребних за живот грађана у демократским друштвима. Улога наставника и процес подучавања постају најважнији елемент развоја деце и њихове способности да развијају грађанску свест на најконструктивнији начин. Ова конференција ће истаћи важност образовања за припрему наших младих за улогу демократских грађана, за њихов будући свет рада и за развој њихове личности. Конференција ће бити посебно фокусирана на импликације које ово има на имиц и етос наставничке професије, компетенције наставника и њихову свакодневну праксу.

Љиљана Арађански Рајков, психолог

Велика ми је част да, као члан Тима за инклузију, представљам нашу школу, Нови Сад и Србију на овој конференцији,

Љиљана Арађански
Рајков, психолог

Двадесет година Школског позорја

Школско позорје сваког пролећа окупља младе ствараоце, који својим глумачким и редитељским умећем уводе вршњаке у свет позоришне уметности. Скоро свака генерација изнедри понеког заљубљеника који на даскама великих позоришних кућа живи свој сан у који је упловио великим делом захваљујући овој манифестацији. Ове године Школско позорје слави јубилеј - двадесет година постојања. Тим поводом разговарали смо са професорком српског језика и књижевности Мирјаном Станић, која води Драмску секцију наше Гимназије и која је и сама редитељ награђиваних представа на Позорју.

Колико је значајно за децу која се баве љумом што што имају моћност да учествују и да се такмиче на Позорју?

Учешће на Школском позорју за ученике је велики подстицај и сматра се заслуженом наградом за уложен труд, време и напоре који трају по неколико месеци. Окупљање, избор текста, читачке пробе, постављање представе је дуг процес, а излазак на сцену у оквиру Школског позорја не мора, ако селектор тако одлучи, да се догоди. Већ самим тим што заслужимо да будемо уврштени у програм ове манифестације, значи да смо у друштву најбољих. Ако се још освоји и награда у некој од категорија предвиђених пропозицијама, то буде велика сатисфакција за све у групи. Зато ученици увек са нестрпљењем ишчекују дане Позорја. Као школа домаћин ове манифестације која се ове године одвија двадесети пут, имамо разлога с обзиром на раније остварене резултате да будемо посебно срећни што традиција рада са ученицима наше Гимназије постоји и као заштитни знак ове манифестације, и као парадигма рада са ученицима ван редовне наставе.

Драмска секција окупи сваке године оне ученике који желе да се опробају на глумачкој сцени. То нису увек само талентовани ученици са некаквим ранијим искуством и знањем. Зато је у нашем друштву и ученик који учи како се савладава трема, и шта је сценски говор или сценски покрет, како се разумева драмски текст или адаптира прозни за извођење на сцени или, једноставно, неко ко жели дружење, размену и вршњачку подршку. Наше радионице уче култури говора у најширем смислу, развијају уважавање различитости, толеранцију, јачање тимског рада, подстицање индивидуалности и креативности... Једном речју, овде се стичу ученичке компетенције за комуникацију са самим собом, вршњацима, професорима, публиком, књижевним текстом...

Која је улога драмске секције у животној школи?

Најтеже је наћи слободан заједнички термин за све ученике који су заузети учењем и својим другим активностима ван школе, а понекад је нарочита стратегија и добра организација потребна да би се нашао и слободан простор у сали. Од фебруара се интензивирају пробе, па након обавезних часова остајемо до касно у школи или се дружимо суботама... Све друго је мање напорно јер је проткано добром, креативном енергијом. И да: тешко је наћи добар подстицајан текст лак за адаптацију, добро га протумачити, па онда га добро режирати, добро изговорити на сцени, направити добру поделу...(смех) Све је истовремено и тешко и лепо, као и све праве, креативне ствари, као сваки истински стваралачки процес.

Колико је тешко радити на припремама за Позорје и шта је највећи изазов?

Најтеже је наћи слободан заједнички термин за све ученике који су заузети учењем и својим другим активностима ван школе, а понекад је нарочита стратегија и добра организација потребна да би се нашао и слободан простор у сали. Од фебруара се интензивирају пробе, па након обавезних часова остајемо до касно у школи или се дружимо суботама... Све друго је мање напорно јер је проткано добром, креативном енергијом. И да: тешко је наћи добар подстицајан текст лак за адаптацију, добро га протумачити, па онда га добро режирати, добро изговорити на сцени, направити добру поделу...(смех) Све је истовремено и тешко и лепо, као и све праве, креативне ствари, као сваки истински стваралачки процес.

Коју представу припремате за овогодишњу манифестацију Школског позорја?

За ову годину изабран је један занимљив, вишеслојан драмски текст у част глуми, публици, сцени и позоришној магији. Нећемо открити о ком тексту је реч, јер је и то саставни део чаролије завођења публике са којом они са сцене рачунају кад стану пред публику. Позивамо ученике и професоре да нас подрже на премијери коју планирамо почетком априла, па да нам уживање буде потпуно и обострано, као увек кад се играмо.

Двадесет година Школског позорја

Како је све почело? Све је почело сада већ давне 1993. године када је Иницијативни одбор смотре драмских дружина средњих школа Новог Сада расписао конкурс за учешће на првом Школском позорју, које ће бити одржано у априлу 1994. године.

I Школско позорје

„Прва смотра драмских дружина школа Новог Сада“ одржана је у Гимназији „Светозар Марковић“, која је била организатор. Учествовале су следеће школе и представе: Хемијска школа са представом *Свети Сава Србији*, затим две представе у извођењу Средње школе „Светозар Милетић“: *Болница* Бернарда Померанса и *Пешичано игралиште* Едварда Олбија. Гимназија „Јован Јовановић Змај“ са представом *Ђелава певачица* Ежена Јонеска. Школа- домаћин, Гимназија „Светозар Марковић“ учествовала је са три представе: *Ујеж* Бранислава Нушића, *Просидба* Антона Павловича Чехова и *Детективска агенција* групе ученика.

Пошто је 14. маја као увод изведено „Мрешћење шарана“ у извођењу школе-домаћина започело је и II Школско позорје 1995. године. Репертоар ове друге смотре драмских секција обухватао је Лоркин *Дом Бернарде Албе* у извођењу Атељеа 188 Гимназије „Светозар Марковић“; Јонескову *Ђелаву певачицу* у извођењу Школе за дизајн „Богдан Шупут“; Средња хемијска школа опет је учествовала са *Поп Ђиром и поп Спиром*, Стевана Сремца, а школа-домаћин даје још две представе *Избирачица* Косте Трифковића, Атеље 188 и Бекетов *Чекајући Годоа*, у извођењу групе Арт.

III Школско позорје 96. године може се сматрати првим фестивалом позоришта средњих школа Војводине. Атеље 188 је тријумфовао на овом Позорју јер је његова представа *Хамлет и Офелија* добила награду за главну мушку улогу (Владимир Тинтор), а специјална награда за оригиналност приступа

сценском предлошку припала је редитељу Вукашину Лазовићу и ансамблу представе. На овом Позорју фестивал је организацијски унапредовао па су се сваке вечери организовали округли столови на којима се до касно у ноћ дискутовало о свакој изведеној представи.

1997. године је организовано IV Школско позорје. Првог дана изведена је представа *Лари Томсон – трагедија једне младости* Душана Ковачевића у извођењу Атељеа 188, Гимназије „Светозар Марковић“ и *Господар муња*, у извођењу театарске групе „Док музе спавају“, Гимназије „Јован Јовановић Змај“ из Новог Сада. Други дан наступила је Гимназија

„Исидора Секулић“ из Новог Сада са представом *Јуориво* у извођењу Гис Театра, а затим АХАВА драмска радионица из СШЦ „Светозар Милетић“ са представом *Женско мушки разговори*. Трећег фестивалског дана играли су гости из Руме, из СТШ „Миленко Брзак Уча“, *Чудо у Шаргану*, Љубомира Симовића и на крају Гимназија Инђија са представом *Љубимко и Десанка*.

V Школско позорје је већ значило један мали, скромни јубилеј. Изашао је и посебан Билтен који је направио једну малу ретроспективу дотадашњих Позорја, а сваки дан фестивала је био пропраћен дневним Билтеном. Драмска секција Атеље 188 извела је Нушићев комад *Мистер Долар*, у режији професорице Анђелке Ђуричић. Затим је Драмска радионица Стваралачке омладине Нови Сад извела представу *Dolče vita*, а Гимназија Инђија, са представу *Лари Томсон – трагедија једне младости*. Други фестивалски дан имао је на репертоару сјајну представу Гимназије „Светозар Марковић“ из Суботице *Био једном један мрав*. А за крај је изведена представа *Дудово*, *моје Дудово* из ССШ „Радивој Увалић“ из Бачке Паланке.

2000. године стиже нам VI Школско позорје. Опет три фестивалска дана, наступају школе из Сенте, Гимназија Инђија, Средња школа економске струке из Куле, Средња школа унутрашњих послова из Сремске Каменице, Гимназија из Врбаса, а ту су и Гимназија „Лаза Костић“ из Новог Сада као и школа-домаћин, Гимназија „Светозар Марковић“. На репертоару су Душан Ковачевић, Чехов, Бранислав Нушић, Стерија...

VII Школско позорје организовано је 2001. године. Оно што одликује ово Позорје јесте присуство аматерских позоришта, поред драмских трупа из средњих школа, што је пракса која ће са пропозицијама 10. Школског позорја бити заувек напуштена. Од средњих школа учеснице су биле Средња медицинска школа из Сремске Митровице и наша Гимназија са Нушићевим комадом *Ех власт*, у режији тадашњег директора Школе, Радомира Маровића.

VIII Школско позорје, у три фестивалска дана донело је богат репертоар од 11 представа. Поред наше школе биле су ту још следеће школе из Новог Сада: Средња школа „Светозар Милетић“, Техничка школа „Јован Вукановић“, Гимназија „Лаза Костић“, али и велики број школа из целе Војводине: Рума, Зрењанин, Сремски Карловци, Ковин, Врбас, Житиште, Сечањ. Заиста импозантан број представа и веома компликована организација са којом је успешно изашла на крај професорица Драга Вигњевић.

Од IX Школског позорја уведена је селекција представа и број представа које учествују у такмичењу сведен је на шест. У сарадњи са Новосадским позориштем Ujvideki szinhaz обезбеђени су оптимални услови за извођење представа - професионална сцена. Наша Гимназија била је представљена комадом *Арсеник и старе чипке* Џозефа Киплинга, у режији професора Константина Кнежевића. Остали учесници били су: Културни центар, Зрењанин; Средња економска школа „Светозар Милетић“ из Новог Сада; Гимназија „Лаза Костић“ из Новог Сада; Културно-просветна заједница, Житиште и Гимназија „Урош Предић“ из Панчева.

X Школско позорје из 2004. године је увелико прешло оквира стандардних ваннаставних активности. Уметничку поруку Позорју

написала је Соња Стипић – Јосић, глумица у СНП. Селектор Позорја, редитељ Тибор Вајда, у репертоар је уврстио најпре нашу школу са представом *Љуба Мољац или највећи фудбалер на свету*, монодраму Драгана Алексића, коју је ученик Срећко Милосављевић и режирао и у њој глумио. Ту су биле још и представе Гимназије „Урош Предић“ из Панчева, Агата Кристи – *Десет малих црнаца*, такође ученичка режија; затим Техничка школа „Павле Савић“ из Новог Сада, *Госпоја директорка*, Аида Твица; Гимназија „Никола Тесла“ из Апатина, представа *Соња*, по тексту Зорана Божовића; Средња школа унутрашњих послова из Сремске Каменице са сјајном представом *Страдија* Радоја Домановића и Гимназија „Михајло Пупин“ из Ковачице, интересантном представом *Vyuc Dublin*, Edna Walsh. Иначе, ове године представе су извођене у СНП-у на Камерној сцени, а за најбољу представу у целини проглашена је *Страдија*.

XI Школско позорје је прошло без учешћа домаћина, Публици се обратио Лука Хајдуковић, театролог и одани сарадник Позорја, сјајном уметничком поруком „Стварајте свој свет“. Селектор Тибор Вајда, позоришни редитељ, објавио је следеће школе учеснице: Техничка школа „Павле Савић“; Нови Сад, Гимназија „Лаза Костић“, Нови Сад; Гимназија „Светозар Марковић“, Суботица; Гимназија „Иво Лола Рибар“, Сремска Митровица; Гимназија „Урош Предић“, Панчево. Много добрих представа, а за најбољу је проглашена представа панчевачког Драмског клуба *Мале даме*, у ученичкој режији.

XII Школско позорје Наша школа је на овом Позорју била у званичном програму, и не само то, већ је и освојила главну награду за најбољу представу у целини. Био је то Егзиперијев *Мали принц*, у режији Милице Николетић, школског педагога.

Шта је највредније у манифестацији Школско позорје? Можда је на ово питање најбоље одговорила Татјана Вукадиновић, директорка Гимназије у свом поздравном говору на отварању XIII Школског позорја. *Покретачка моћ да у ученицима буди вољу да уђу у свет уметности и да у том свету истражују и стварају, упознају и граде и тај свет и саме себе. Оно што покреће ствараоце-глумце и ствараоце-редитеље, снага којом речима удахњују живот, а од текста на папир граде неку нову стварност остаће заувек тајна уметности и треба је пустити да то и буде и да нам се само каткад разоткрива...*

А нека тишину људског бивствовања и даље прекида шапатом својих симбола. XIII Школско позорје оформило је један сараднички тим који успешно функционише до данашњих дана. Новоизабрана директорка Гимназије, Татјана Вукадиновић, је домаћин Позорја последњих шест година. Организатор Позорја била је професорка Соња Бјелогрлић, а Билтен Позорја уређује професорка Нада Хложан-Шљапић. Репертоар XIII Школског позорја чине следеће школе и представе: Гимназија „Светозар Марковић“, Нови Сад – *Породичне приче*, Биљане Србљановић; Техничка школа „Јован Вукановић“, Нови Сад – *Santa Maria della Salute*, Велимира Лукића; Гимназија „Иво Лола Рибар“, Сремска Митровица – *Укроћена горонад*, Виљема Шекспира; Техничка

XIV Школско позорје остаће запамћено, између осталог, и по репертоару на коме су биле две представе по истом тексту *Милева Ајнштајн*, Вида Огњеновић. Домаћини су имали част да Позорје отвори сама ауторка тог текста, госпођа Вида Огњеновић. Том приликом она је и одгледала две представе по њеном тексту које су биле на програму првог дана. Била су то извођења Гимназије „Исидора Секулић“ из Новог Сада и Гимназије „Светозар Марковић“, домаћина Позорја. Другог дана на програму су били наши стари гости, сјајни Панчевци са одличном представом *У раљама живота*, Дубравке Угрешић и Стеријина *Покондирена тиква* у извођењу Митровачке гимназије. Трећи дан наступиле су Средња школа „22. Октобар“ из Жабља са *Породичним причама*, Биљане Србљановић и Хемијско-прехрамбена средња школа из Чоке са представом *Можда је ово Ваш срећан дан?*

школа, Суботица – *Они више не постоје*, по мотивима романа Ж. Павловића и С. Персфилда; Гимназија „Урош Предић“, Панчево – *Шта је то у људском бићу што га води према нићу*, Душана Ковачевића. Још једна представа била је на репертоару али не у такмичарском програму, већ по позиву, зато што је у питању аматерска група из Сенте. То је *Поука кћерима*, И. А. Крилова.

XV Школско позорје има на програму *Одумирање*, Душана Спасојевића у извођењу и режији ученика наше Гимназије; затим *Снага косе*, Нине Садур, Гимназија „Михајло Пупин“ из Ковачице; *Зид* по тексту Јасне Опавски и Димитрија Андрина, ученика и професорке из приватне Гимназије „Живорад Јанковић“ из Новог Сада. Гимназија „20. Октобар“ из Бачке Паланке представила се са *Великим инквизитором*, Ф. М. Достојевског, а „Урош Предић“ из Панчева са ученичким текстом и режијом *Љубав и њена агрегатна стања*. И, најзад, по први пут на Позорју Гимназија „Бранко Радичевић“ из Старе Пазове са одличном представом *Лудница – игранка без престанка*, по тексту Александре Унтервегер. Награда за главну мушку и главну женску улогу припала је опет сјајним глумцима из наше представе *Одумирање*, Стефану Исаковићу и Кристини Савков.

XVI Школско позорје отворио је наш угледни позоришни стваралац, уметник и филозоф, господин Јован Ђирилов. На програму XVI Позорја нашле су се представе Гимназије „Светозар Марковић“, *Крајњи резултат или Карта за западну трибину*, по тексту Милене Марковић; Гимназије „Бранко Радичевић“ из Старе Пазове – *Други свет*, по тексту Исидоре Бјелице; Нушићева *Госпођа министарка* у извођењу ученика Митровачке гимназије; Симовићево *Чудо у Шаргану*, у извођењу Гимназије „Светозар Марковић“ из Суботице. По први пут на Позорју, Гимназија „Душан Васиљев“ из Кикинде, са Шекспиром, *Укроћена горонад*. Најбоља представа дошла је те године из Зрењанинске гимназије. То је представа *Пављони или Куда идем, одакле долазим и шта има за вечеру*, по тексту Милене Марковић.

XVII Школског позорја по квалитету представа не заостаје много за претходним. Опет су ту били стални гости „Урош Предић“ из Панчева. Њихова представа *Ко је луд да буде нормалан*, текст Ивана М. Лалић. Наша Гимназија је, такође, била на програму са представом *Пут у Венецију*, текст Бјерг Вик, у режији Мирјане Станић. Гимназија „Душан Васиљев“ из Кикинде и професорка Марија Миљковић и ове године са Шекспиром, *Сан летње ноћи*. Техничка школа „Иван Сарић“ са „представом истанчаног сензибилитета и велике умешности“, по речима селекторке Весне Ждрње, *Моје су ноћи лепше од ваших дана*, текст Рафаеле Бједу. Зрењанинска гимназија са представом по тексту Борислава Пекића, *У Едену на Истоку*, ученичка режија Андреја Чањија. Изненађење Позорја била је инклузивна група новосадске средње школе „Милан Петровић“ и њихова представа *Зачарана принцеза*, текст Тоде Николетић и режија професора Миодрaга Близанца. Жири је своје главне награде доделио представи *У Едену на Истоку*.

Част да отвори XVIII Школско позорје припала је вишегодишњој селекторки Весни Ждрња. У два фестивалска дана смо гледали следеће представе: *Кочоперитис извјесне даме у пубертету*, Љубица Остојић, прави мјузикл Музичке школе „Исидор Бајић“ из Новог Сада, у професорској режији; затим Гимназија „Урош Предић“ из Панчева, *Мандала*, по тексту ученика, Милана Беча и Александре Хриб, ученичка режија; Гимназија „Бранко Радичевић“ из Старе Пазове, *На усни мога ђеда цигара завијена*, опет ученички текст и режија Тијане Грумић и Гимназија и Економска школа „Доситеј Обрадовић“ из Бачке Тополе *Маријана наше старости*, текст Бранка Такахаши, режија ученичка. Готово све награде стручног жирија освојио је мјузикл *Кочоперитис извјесне даме у пубертету* за посебан сценски елемент, за музику, за епизодну мушку, за епизодну женску улогу, за професорску режију и за најбољу представу у целини. Организатор овог Позорја као и многих претходних била је проф. Соња Бјелогрлић.

На XIX Позорју се такмичило шест школа које су прошле селекцију: „Митровачка гимназија“ из Сремске Митровице - представа *Твдица* Ж.Б. Молијера, Економска школа „9. мај“ из Сремске Митровице – представа *И ово је представа* Саше Маштраповића, Гимназија „Михајло Пупин“ из Ковачице – представа *Учене жене* Ж. Б. Молијера, Гимназија „Душан Васиљев“ из Кикинде – представа *Ђелава певачица* Ежена Јонеског, Гимназија „Бранко Радичевић“ из Старе Пазове – представа *Дан републике* Тијане Грумић, и Гимназија „Светозар Марковић“ из Новог Сада – представа *Драга Јелена Сергејевна* Људмиле Разумовске. Нашој Гимназији додељене су две престижне награде - награда за професорску режију - професорки Мирјани Станић и награда за главну женску улогу - Јовани Стефановић, ученици IV3 разреда. Награда „Глас публике“ додељена је представи Саше Маштраповића *-И ово је представа*. Организатор XIX Позорја је била проф. Сандра Антић.

Проф. Соња Бјелогрлић

ЈУБИЛЕЈИ

Десет година труппе „Point De Vue”

Драмска труппа на француском језику “ Point De Vue “ ове године обележава десет година постојања. Настала је као креативни атеље на француском језику у коме су ђаци који воле и поштују француски језик и културу могли да се укључе у рецитаторске, позоришне и музичке активности. О досадашњим путовањима, будућим плановима и анегдотама са путовањама причала нам је професорица француског језика и вођа труппе Тамара Деспотовић Турчић.

Прву представу смо припремили 2004. године и приказали је најпре на франкофоном фестивалу у Београду, потом су уследили и међународни фестивали у Србији, Печују, Ортезу, Мољет дел Валесу, Катанији, Анкари, Сан Малоу. Ове године ћемо учествовати на фестивалима у Бечу и Ортезу. Такође, били смо прва српска гимназија која се представила на фестивалу *Злаштни Тевфик* у Анкари. Добили смо и неколико награда за режију, сценарио и главне улоге. Осим играња представе на француском језику, увек прикажемо и културно-уметнички програм на матерњем језику, као и краткометражни филм о нашој школи и граду који сами снимимо. Деца учесници бораве у породицама, уче језик и упознају нове културе, обичаје, крајеве... За њих је то велико откриће, они се врате се проширених видика, богатији и толерантнији на различитости у сваком погледу! Осим тога још више заволе француски језик! Доста бивших чланова труппе студира француски језик или се користи њиме у свом послу... До данас се дружимо и виђамо и сви моји чланови су постали одговорне, креативне и харизматичне особе, са позитивним и здравим животним ставовима.

Пролећа 2008. позоришна група требало је да се представи на франкофоном фестивалу у Мољет дел Валесу надомак Барселоне. Повела сам са собом групу од шесторо гимназијалаца. Играла смо сјајну адаптацију Сартровог комада *Huis clos*. Ево ретроспективе нашег путовања марта те године и нашег визног стања: **Почетак фебруара 2008:** Јовица(16) - без визе, Игор(16)-без визе, Милица(18) - без визе, Александра (16)-без визе, Радош (17) - немачка виза на годину дана, Исидора (17) - словеначки пасош - проходност обезбеђена, Ја: 26. година у визном режиму, француска виза на 3 године. **22. фебруар 2008**, дан након немира у Београду и напада на америчку амбасаду која је признала независност Косова: Ја у Амбасади Шпаније у заказаном термину предајем папирологију за четворо горе наведених ученика без виза. Шпанија је срећом подржала српске интересе па сам се надала да ће прича око виза добро да прође.

Почетак марта: Јовица, Милица, Игор и Александра морају лично да се појаве у амбасади и покажу своје паметне и насмејане главице. Уз то, Игору и Милици недостаје један папир, некаква додатна потврда о примањима родитеља, знате оно ФТ1П, па доносе и то. **Два дана пред пут:** Сви добијају визе које морају лично да преузму. Убацујем их на воз очекујући *рийорџи*. Алармирам колегиницу из Београда да за сваки случај буде у приправности ако мојим анђелима затреба помоћ. **Рийорџи:** Визу су добили тачно на шест дана колико је и било предвиђено да останемо у Шпанији. Дакле, ни дан више, ни дан мање... **Путовање:** Преседамо у Цириху на лет за Барсу. Слећемо у Барсу. Кофер главне глумице, у коме се налази битан детаљ њеног костима, не стиже. Пријављујемо нестанак кофера и примирујемо хистерију „главне звезде“. **Фестивал:** Један од мојих најдражих! Заменили смо се са трупом из Француске јер кофера са реквизитом још нема. Кофер улеће у салу десет минута пре наступа. Срдачни домаћини, добри организатори, наше успешно представљање, дружења, смех, излети по околини и Барси, деца и ја у галопу по парку Гуељ, потом на паели, зечетини и вину у некој таверни крај пута... **Одлазак са фестивала:** Домаћини нас транспортују до аеродрома. Чекамо лет за Минхен. Негде по Европи бесни невреме. Сви летови су стопирани до даљњег. Обишли смо све продавнице, појели храну из наших ланч пакета. Напоследку смо принуђени да купујемо оне безукусне сендвиче од по 5 евра и воду од по 2 евра. Лет из Минхена за Београд смо, јасно је, пропустили. Кажем ја, *God`s will* или *pure destiny*... **Минхен тог истог-шестог дана:** Када смо напоследку слетели на огромни минхенски аеродром требало је да се пријавимо на неком од шалтера не би ли нас убацили на вечерњи лет за Београд. Чекајући смођено сат времена у реду међу осталим путницима, приметих како мој кофер напуштен стоји крај једне од покретних трака. Деца га

склонише у страну и наставше свој провод по аеро-дрому возећи се на колицима за пртљаг. Када сам напослетку дошла на ред за ново чекирање, службеница ми је објаснила да у последњем лету за Београд не постоји више ниједно слободно место. Рекла је:

-Даћу вам ваучере за хотел у коме ћете преноћити, па ћу вас убацити на први јутарњи лет.

-Али, неки од мојих ученика имају визе које

важе само до сутра. Ми смо знате из Србије...- изјавила сам јасно и гласно на разумљивом енглеском.

-То нема никакве везе, ви сте у зони аеродрома и нећете имати икакве проблеме - потврдила је 100% сигурна у своје речи, пружила ми ваучере за *Шератон* и упутила нас на капију број тај и тај, ка терминалу за *бас шатл* тај и тај...Све ми је то помало било чудно, али сам помислила, кроз моје халуцинације и умор, да је жена у праву и да је боље да спавамо у удобним креветима и уштиркованој постељини *Шератона*, те вечерамо нешто укусније од хладних сендвича. Тражећи *шатл* који је требало да нас транспортује до хотела, уједно сам трагала за пасошком контролом. Алармирала сам децу да ми у томе помогну али неким чудом нисмо успевали да нађемо капију која би нас, грађане трећег света, спровела ка своје преноћишту. Распитали смо се и на информацијама али су нас увек упућивали на исто место. Напослетку, након полчасовног глуглерења, изгладнелости и умора, прођосмо неспутано кроз пролаз за грађане ЕУ.

Проф, викали су моји ђаци, овде пише да је само за грађане ЕУ!

Ма, пролазите децо!- рекох и ризиковах.

Qui ne risque ne gagne! - каже се на француском.

Ту ноћ вечерасмо топли потаж од бундеве, укусну *шницел мити каршофел* и десерт. Изјутра нас је дочекао шведски сто са препеличјим јајима и још многим ђаконијама. Потом смо се убацили у исти онај шатл и стигли пред пасошку контролу. Пустила сам своје ђаке да прођу испред мене. Најпре је

прошла Исидора са својим словеначким пасошем, потом Радош са својом немачком визом, а онда се све стопирало када је цариник завирио у пасоше осталих. *Ајне моменти биће!* Приђох царинику и објасних му нашу авантуру и мисију почевши од Барсе, преко разговора са службеницом *ајропо* виза, па до тога како морамо што пре кући...

-Све је то *вери најс*, рекао је немачки полицајац, али сви ви са српским пасошима мораћете са мном, *биће!*

Добацила сам Исидори да седне у авион за Београд и покупи наше кофере уколико ми још једну ноћ останемо у Минхену. Дакле, седели смо на уским клупицама, у једној од оних блиндираних просторија, два са два, у којима су нас проматрали кроз огледало и уз помоћ две камере. Јовица, најмлађи члан труппе, је паничио: Јао, шта ћу ја ако добијем забрану за улазак у ЕУ! Таман сам добио нови пасош и прву визу! Остали су га дочекали уз гомилу досетки и шала. Весело беше у том блиндираном боксу... А ја, проф?! Ја сам размишљала како да се оправдам пред родитељима и директором гимназије уколико дође до некакве „међународне катастрофе“. Након 45 минута, појавио се исти онај *Хер* полицајац доневши нам папире срочене на савршени српски језик, које смо морали да потпишемо. Тиме смо се оградиле од тога да смо својом вољом и намерно улетели на немачко тло без визе, прекршивши резолуцију 1873859595. Руковах се са полицајцем, захвалих се што нас пушта и *шмућух* с децом, у пет до дванаест, у наш авиончић! О, мајко Србијо! Колико смо само били срећни када смо се вратили дому своје! Ову нашу авантурицу препричавамо и дан данас. Родитељи се нису љутили што су им деца уместо на неудобним аеродромским столицама преноћила у хотелу. Нису се ни деца љутила на мене. Рекли су ми напослетку: Проф, са вама бисмо и на крај света!

Наша деца су мали амбасадори, они који неком странцу буду уједно прва представа о Србији. Зато их и бирам тако да прикажу нешто лепо и смислено што имамо међу нашим младима.

Теодора Ђуркић ПЗ

„Жорж, Жак и Жинет у ходницима времена“

У среду, 29. јануара одржана је промоција књиге професорке Тамаре Деспотовић Ђурчић под називом „Жорж, Жак и Жинет у ходницима времена“. После две објављене књиге намењене одраслима, овом посвећује пажњу најмлађима. Кроз занимљиве пустиловине ова три комична јунака, деца се упознају са истакнутим историјским личностима као што су Цезар, Клеопатра, Марија Антоанета.

Оживљавајући их кроз занимљиве илустрације, читаоце упознаје са неким од највећих империја као што су Римско Царство и Египат. Упознајући неандерталце њихова пустиловина се за-

вршава, а наставак приче је у машти читалаца. Из разговора са ауторком сазнали смо нешто више о самој књизи и инспирацији за њен настанак.

После две књиге намењене одраслима, из које разлоја се одлучујете да штећу посветите деци?

Ја сам 2012. године урадила представу која ме је инспирисала да напишем ову књигу. Занимљив сценарио који се допао публици навео ме је да ту причу проширим у књигу. Комични јунаци и порука приче пресудили су да то буде баш књига за децу.

Како сте успели да уједно и едукујете и анимирајте децу?

До њихових срца је веома лако доћи. Једноставан, шалив језик праћен занимљивим илустрацијама које ће их заинтересовати

Проф. француској Тамара Деспотовић Ђурчић са групом Point de Vue

и које ће лако упамтити довољни су да допру до њих. Понекад деца много лакше схвате оно што желите да им кажете, потребно је само пронаћи начин да их анимирају.

На крају књиге се налази уводник, провера наученог из књиге. Да ли је то резултат Ваше професије?

Може се тако рећи, али нисам то имала на уму док сам га састављала. Сматрам да је то занимљив начин да провере своје знање, да виде колико су запамтили и још једном се сусретну са ликовима из књиге.

Чули смо реакције најмлађих читалаца као и један занимљив завршетак Ваше књиге. Како сте се осећали слушајући реакције најмлађих на Вашу књигу?

То је заиста један посебан осећај, чути њих како је ко схватио причу и шта је коме запало за око, који део им је био најзанимљивији. То је уједно и мала провера за мене да ли сам успела да им пренесем оно што сам желела, своје емоције и поруке, и како су их они схватили.

Да ли можемо да очекујемо наставак приче ова три јунака?

Да. Планирам да буде још наставака, тако да прича ових научника, или како ја волим да их зовем „лудих научника“ још није сасвим готова.

Чули смо да волите да пушћете и да сте велики авантуриста. Која места бисте препоручили читаоцима да посећују?

Најмлађим читаоцима препоручујем да прво упознају своју земљу. Србија има толико лепих предела и занимљивих места који се често занемарују. Кад упознају своју земљу и њене лепоте, могу научити и да цене туђе. Што се тиче мојих ђака препоручујем да прво посете Стару Грчку, колевку цивилизације и филозофије, а касније Италију и Француску. Правим авантуристима као што сам ја поручујем да посете Анкару и уопште Турску, и пробају пливање са ајкулама.

Теодора Чичовачки, IV7

Од марта

14.3.2013. одржан је Дан отворених врата. Тог дана сва школска врата била су отворена за јавност. Свако ко је желео да завири у унутрашњост гимназије, имао је прилику. Кроз разне активности анимирали смо наше госте. Правили смо колаче, имали изложбе, правили експерименте и многе друге ствари. 19-28.03.2013. Учествовали смо на квизу „Колико се познајемо“ и стигли до финала. Квиз је део Пројекта Владе АП Војводине „Афирмација мултикултурализма и толеранције у Војводини“ – мере за јачање међусобног поверења код младих.

20.03.2013. Сусрет некадашњих ученика, Светиних гимназијалаца. Тим поводом је организована свечана приредба. Ову приредбу су уприличили многи бивши ученици као што су Тања Војтеховски, Александра Ивошев, Милорад Пејић...

22.03.2013. Свечана академија поводом обележавања 50 годишњице Гимназије „Светозар Марковић“. Гост Гимназије, тадашњи министар просвете, науке и технолошког развоја, др Жарко Обрадовић. Том приликом Гимназија је доделила захвалнице институцијама, као и појединцима. Организован је и занимљив програм, који су извели ученици Гимназије.

23.3.2013. Одржано Такмичење у беседништву. Ово такмичење је 16. по реду. Стручни жири су чинили еминентни професори Београдског и Новосадског универзитета. Координатор такмичења био је професор Александар Крстић.

26.3.2013. Приказана је представа секције на француском језику „En attendant Metro“ (Чекајући Метро)

5-14.4.2013. Група на француском језику, коју води професорица Тамара Деспотовић-Ђурчић, учествовала је на 10. Фестивалу Европског гимназијалског позоришта, Сан Мало, регија Бретања, у Француска.

15.4.2013. У организацији Црвеног крста града Новог Сада организовано је предавање на тему „Стоп трговини људима“. Предавању су присуствовали представници свих одељења.

10.4.2013. Одржана је промоција ученичких часописа „Гимназијалац“ и „Furkeso“. На којој је било говора о настанку оба часописа.

17.4.2013. У Свечаној сали наше гимназије одржане су књижевне трибине ПРОЗА феста, гост је био Александар Гаталица, добитник прошлгодишње НИН-ове награде.

27.4-5.5. Реализоване су ђачке екскурзије. Први разреди посетили су Источну Србију, други Беч, трећи Праг, а матуранти Рим.

15-17.05.2013. Одржано је Деветнаесто Школско позорје 2013. године

17.5.2013. Матуранти су на тргу испред Градске куће отплесали матурски плес-кадрил за Гиниса.

Као и сваке године, **24.05.2013.** био је последњи наставни дан за матуранте, и весела прослава у школском дворишту.

1.6.2013. Одржан је ГЕНИЈУС-конференција истраживача на којој је присуствовало 130 ученика из земље и иностранства. Оснивач и организатор конференције је, професор физике, Бела Мухи.

ДО МАРТА

15.6.2013. Одржano је Матурско вече у Хотелу „Парк“ у Новом Саду. Проглашен је ученик генерације, Јованка Илић.

28.6.2013. Стручно путовање чланова колектива у Темишвар, у Румунији.

16-19.7.2013. Поводом успешног завршетка још једне школске године организовано је путовање чланова колектива у Уранополис, Грчка.

Ове школске године, **13. септембра**, наши ученици су учествовали у познатом “Тесла Фесту” који је заузео место у хотелу “Норцев” на Фрушкој гори. Предавци су говорили о животу, раду и проналасцима Николе Тесле, а ученици у имали прилику да виде и сами пробају неке од његових изума.

Поводом обележавања 120 година од рођења Милоша Црњанског чланови Библиотечке секције су у септембру 2013. године направили изложбу.

У свечаној сали, **11. децембра 2013.** године одржано је предавање “Феномен зависности од интернета” где је психолог Александра Јовановић Мађар причала о томе колико интернет утиче на данашњу омладину.

Свечаност поводом обележавања 200 година од рођења Петра II Петровића Његош одржала се **17. децембра** прошле године у Свечаној сали. На овом догађају, поред фантастичног наступа, такође се могла видети изложба Библиотечке секције.

30. 12. 2013. године у Свечаној сали поводом доделе пакетића деци запослених, организована је и приредба „Бајка о Деда Мразу“

Као и сваке године, и овог **27. јануара** одржана је прослава поводом Савиндана. Поред представе коју је извела наша школа, гости су могли да виде и изведбе ученика Музичке и Балетске школе, као и изложбу слика Уметничке школе.

У школској библиотеци је у среду, **29. јануара 2014.** године одржано књижевно вече где је промовисана трећа по реду књига Тамаре Деспотовић Ђурчић, под називом “Жорж, Жак и Жинет у ходницима времена”.

У оквиру обележавања Дана сећања на жртве Холокауста, ученици четврте године су направили филм документарног карактера „Новосадски Јевреји“ који говори о историји Јевреја Новог Сада. Пројекција филма је одржана **30. јануара** у Музичкој школи „Станковић“ У Београду. Овај филм је такође пројектован и у нашој школи у Свечаној сали где су могли да присуствују сви ученици и професори Гимназије.

10. фебруара ове године је у школској библиотеци по први пут организовано изложбено вече. Присутни гости су имали прилику да виде радове новосадске уметнице Селене Табаковић и њену јединствену технику сликања „Камера опскура“.

У оквиру обележавања Дана кинеске културе, ученици су **14. фебруара 2014.** године у Свечаној сали организовали географски квиз.

У нашој Гимназији је **22. фебруара** у Свечаној сали одржано 17. Такмичење у беседништву. Од наших ученика одлично се показао Михаило Негројевић који је добио прво место за аргументацију и садржај говора и треће место за естетско-стилске елементе.

Теодора Ђокић П9
Катарина Цимбаљевић П5

ТАКМИЧЕЊА

Беседништво

Седамнаесто Такмичење у беседништву под покровитељством Секретаријата за образовање, управу и националне заједнице АП Војводине одржано је у нашој Гимназији 22. фебруара 2014. године. Тема је била „... јер исто је мислити и бити“. Учесници су били ученици средњих војвођанских школа, а њихове вештине оцењивао је стручни жири у саставу: проф. др Сретен Петровић, редовни професор Филолошког факултета у Београду, проф. др Софија Кошничар, ванредни професор Филозофског факултета у Новом Саду и проф. др Драган Проле, ванредни професор Филозофског факултета у Новом Саду.

Прво место за аргументацију и садржај говора у дисциплини „беседе на задату тему“ освојио је Михаило Негројевић из наше Гимназије „Светозар Марковић“, друго место припало је Борису Семницу из Гимназије „Јован Јовановић Змај“ из Новог Сада, а треће Дејану Капетановићу ученику „Митровачке гимназије“ из Сремске Митровице.

У категорији естетско-стилских елемента прво место освојио је Борис Семниц из Гимназије „Јован Јовановић Змај“ (Нови Сад), друго Ана Паловић из „Карловачке гимназије“ (Сремски Карловци), а треће Михаило Негројевић из Гимназије „Светозар Марковић“ (Нови Сад).

У дисциплини „ex tempore“ (импровизовани говор) најбоља је била Милица Раушки, „Зрењанинска гимназија“ (Зрењанин), други је био Борис Семниц, Гимназија „Јован Јовановић Змај“ (Нови Сад), а трећа Ана Паловић, „Карловачка гимназија“ (Сремски Карловци).

Глас публике освојио је Борис Семниц из Гимназије „Јован Јовановић Змај“ из Новог Сада.

Координатор такмичења, професор филозофије наше Гимназије, Александар Крстић одговорио нам је на неколико питања у вези са самим такмичењем.

Како је одабрана ова тема за овогодишње такмичење?

Одабрана је зато да бисмо одржали континуитет, повезан са античком филозофском традицијом, иако ова тема није морала да се тумачи контекстуално, али и да направимо добру селекцију, јер је ово веома озбиљна тема.

Какав је значај овог такмичења за нашу школу?

Његов значај је вишеструки, овде приказујемо интердисциплинарност знања и умећа. Реторика спаја

хуманистичке, друштвене и природне науке и сваки сегмент људског стваралаштва. Да би се пружила могућност ученицима са различитим интересовањима да полажу своју елоквенцију и знање.

По Вашем мишљењу, какви су овогодишњи такмичари у односу на прошлогодишње?

Бићу субјективан, мислим да је такмичење у односу на квалитет све боље и боље. Али, такмичари су увек одлични, а самом такмичењу је квалитет све бољи.

Из уџла жирија, по ком критеријуму се одређују победници?

Жири, када је задата тема у питању, оцењују аргументацију и садржај говора, колико су говори логични конкретни, засновани и утемељени. Са друге стране, оцењују естетско-уметничке елементе, стил говорника, како се ученик служи реторичким фигурама, какав му је наступ. У импровизацији се због специфичности говора све целокупно оцењује.

Овом приликом попричали смо са неким од такмичара о томе колико им значе ове награде, колико дуго су се припремали и да ли им је задата тема била инспиративна.

Борис Семниц

Ове награде ми много значе, поготово зато што су другари са секције и професори имали велико поверење у мене. Мислим да је ово најбоље такмичење које имамо у Новом Саду и Војводини, али и у Србији. Дуго сам се припремао, морао сам прво да размишљам о примерима које ћу да дам. Припреме су трајале око недељу дана. Много професора и другова је позитивно утицало на мене, па је ово за све нас, не само моја, већ и тимска победа, што је по мом мишљењу веома битно.

Михаило Негројевић

Највише ми значи то што сам до неке мере успео да победим свој страх, односно трему коју свако има када треба да изађе пред публику. Најбитније је, не победити неког другог већ самог себе. Што се тиче припреме, имао сам четири дана, за први део такмичења. За други део такмичења сам се припремао око двадесет минута.

Милица Раушки

Драго ми је што сам победила, искрено нисам то очекивала и баш сам била изненађена. Припремала сам се неколико недеља и тема није била најинспиративнија за мене, али сам се лепо снашла.

Милана Ђоновић IV8 и Теодора Ђокић II9

Одломак беседе Михаила Негројевића „...јер мислити и бити је исто”

Ego sum qui sum“ - „Ја сам онај који јесам“. Sum, es, est, sumus, estis, sunt – то је глагол постојања, копула, који би већина гимназијалаца после двогодишње нелаке обуке из латинског језика требало да препозна. Но, истина је да највише истраживања о граматички нису спровели сами Латини, већ њихове комшије више наклоњене глуми, песништву, филозофији - Грци. Велики отац филозофских дисциплина, Аристотел, је део свог живота посветио предикативним ставовима и истраживању копуле. Овај глагол, по његовом мишљењу, каже да ми, када бисмо се замирили као скуп особина - субјекат, јесмо заправо подскуп другог скупа- предиката. Другим речима „Човек је весео“ показује да човек (као класа скупа људских особина) спада у оне који се веселе, тј. припада њима као подскуп. Али и Аристотел је био човек, а ми људи сасвим имамо право на размишљање о релативности. Зашто радостан човек мора спадати у оне који се веселе, а несрећа да буде још једна његова особина која је свевремена и одликује један део његовог живота?

Од Грка су, чињеница, касније потекле многе науке које су од ренесансног периода постале развијеније, измењене, или пак изумрле. Једна од њих је одувек голицала машту писаца и обузимала умове мислилаца- а то је парапсихологија, у којој се може наћи одговор како човек и активност размишљања може да носи као своју особину. Писац књиге „Моћ ума“, Вилијем Вокер Еткинсон, наводи инструмент којим би се могли објаснити бројни аспекти парапсихологије а то је пси поље. Њим он разјашњава и бројне метафизичке појаве због којих су, уосталом, светски признати физичари често мењали своје мишљење када би покушали да докажу непостојање душе, тј. неке материје коју човек носи са собом. У ближој историји су се такође показали и примери који иду у прилог њеном постојању. Наиме, увођење човека у стање ослабљене свести хипнотичком регресијом се показало продуктивним. Ова техника је јасан доказ да се наше мисли материјализују, и прате нас кроз пси поље. Настаје питање „Шта се онда преноси код оних који уништавају и закључавају свој ум?“ Одговор? „Ништа!“ Гете је рекао да „Онај који није у стању да своје време рачуна целих 3000 година, живи само од данас до сутра“. Истина, права истина, с тим што бих додао да онај који прихвата све што му модерно друштво налаже као тачно или нетачно- његов ум често није способан да рачуна своје постојање ни у целом једном сату. За њега је цео живот протокол чија се правила памте, а он сам заборавља. То значи да док год ми размишљамо ваљано, поред тога што имамо шансу да створимо велика, јединствена материјална дела - и стекнемо славу која кроз вечност може да прати наше име, ми такође обогаћујемо своју душу, која по ламаистима улази у нови циклус реинкарнације, а по хришћанима иде у такозвано „чистиштиште“. Иначе, гностици верују да је Исус провео 18 година на Тибету пре него што је у 30. години (тј. по Хебрејима- пунолетству) кренуо да проповеда Хришћанство. Можда, „чистиштиште“ јесте сама реинкарнација, ако су гностичка учења валидна. Грчки мудрац Бијас је једном приликом изрекао „Omnia mea mecum porto“ - „Све своје носим са собом“. Највероватније је баш овај мудри Грк пре 2600 година одгонетнуо да тајна вечног живота није у супериорном ДНК и савршенству људског тела- како би се постигао дужи биолошки живот, већ савршеном, слободном уму чији рад се преноси у следећи дом душе, онај од крви и меса. Ова истина о постојању се провлачи већ више од два и по миленијума. Без мислиоца не постоји мисао, али без ње нема постојања човека као нечег супериорнијег од само физичког, кратковечног бића, што и шимпанза може постићи.

Ово је, стога, јасна и необорива порука и чињеница - „јер мислити и бити је исто!”

Две стотине година од рођења Петра II Петровића Његоша

Тринаестог новембра 2013. године навршило се две стотине година од рођења Петра II Петровића Његоша. Тим поводом 17. децембра 2013. организована је свечаност у Гимназији „Светозар Марковић“. Програм је отворен поздравним говором директорице Татјане Вукадиновић, након чега је гимназијски хор отпевао народну песму из Црне Горе „Још не свиће рујна зора“. Професор филозофије Александар Крстић, говорио је о елементима античке филозофије у Његошевим делима. Посебно изненађење био је гост Гимназије гуслар Зоран Јелић, који је гуслао говорећи стихове из „Горског вијенца“. Данило Лучић и Петар Башић из одељења II8, направили су одличну презентацију Његошевог живота и рада, а Његошеве стихове су говорили Мартина Бечић, Маша Матовић и Милијана Мићуновић из II2, као и Ана Абјановић, Сара Костић, Љубица Љубичић, Марија Марчета и Александра Ђурић из II8.

О самој организацији поразговарали смо са координатором свечаности, професорком српског језика и књижевности Драганом Бошковић.

Од кога је потекла идеја за обележавањем ове годишњице?

У плану и програму нашег стручног већа било је да на неки начин обележимо две стотине година од рођења великог писца, значајног за српску књижевност. Сама идеја била је заслуга ђака. Они су тражили неку врсту продуктивне часа, јер су се многим допали стихови. Приликом анализе Његошевог „Горског вијенца“ дошли смо до закључка да су ликови игумана Стефана и владике Данила уствари подвојене особине световног и духовног, које је Његош сам у себи сабирао, тако да се из свега тога изнедрила једна креативна радионица у којој су, што ми је посебно драго, уживали родитељи.

Колико је било тешко све што укомпоновати?

Заступам мишљење да је више глава паметније него једна и волим демократски приступ ваннаставном раду, што значи да су се ученици самоиницијативно одлучили који би део програма желели да реализују. Моја идеја је била да пренесе основу визију свечане академије, да на прави начин обележимо једну тако важну личност за историју српске књижевности. Морам да одам свако признање колегама, нарочито колегама који нису из мог актива, да када год радимо неку манифестацију имају разумевање, и подржавају ђаке у ономе у чему су добри.

Да ли сте задовољни реализацијом?

За мене је ово заиста било једно откриће, јер је било стварно спонтано. Морам да признам да је било изузетно емотивно због родитеља који су фотографисали своју децу и изразили жељу да погледају текст. Мислим да смо направили прави спој свих аспеката Његошевог рада: захваљујући професору Крстићу чули смо нешто о „Лучи микрокосми“, у сарадњи са професорицом Мајом Дринчић и хором успели смо да пренесемо атмосферу Његошевог доба, рецитатори су били обучени у бордо боју, која је сада тренутно званична боја Црне Горе. Моја жеља била је и да представимо Његоша као љубавног песника, те је ученик на крају манифестације изрецитовао стихове песме „Ноћ скупља вијека“. Тако смо добили, надам се, потпуни круг.

Једну од најлепших љубавних песама у српској књижевности „Ноћ скупља вијека“ рецитовао је Лука Јошић из IV3 и поделио са нама своје утиске.

Која је била твоја прва помисао када си добио задатак да рецитирујеш песму

„Ноћ скупља вијека“ и колико ти је шребало времена да се припремиш?

Прва помисао ми је била хоћу ли моћи то да изнесем, ипак је то Његош. Припремао сам се око недељу дана.

Како се теби лично дојала ова песма?

Песму нисам у почетку разумео у потпуности, због језика на коме је написана, а касније ми се допала, поготово јер је писана у доба теократије, а говори о љубави на мало шкакљив начин.

Да ли си ти био задовољан својом интерпретацијом?

Публика је лепо одреаговала и ја сам био задовољан, мада нисам очекивао да ћу тако добро рецитовати, у том моменту сам, може се рећи, осетио песму и изнео је на најбољи начин. Била ми је част што сам учествовао и сарађивао са дивном менторком, професорком Драганом Бошковић.

Програм је завршен песмом „Маријо, дели бела кумријо“ у извођењу гимназијског хора. Техничка подршка целокупној свечаности био је Давид Салатић II8.

ОДЛОМАК СА ПРЕДАВАЊА ПОВОДОМ ЈУБИЛЕЈА ДВЕСТА ГОДИНА ОД РОЂЕЊА П.П. ЊЕГОША
Елементи античке филозофије у Његошевом делу *Луча микроkozма*

„Ако исток сунце свјетло рађа,
ако биће ври у луче сјајне,
ако земља њривићење није,
људска душа јесте бесмртна,
ми смо искра у смртну њршину.“

(Његош, *Луча микроkozма*, 135-140)

Када је реч о *Лучи микроkozма* обично се говори о религиозно-филозофском спеву. Имајући у виду да се у многим Његошевим делима налазе слични елементи, намеће се питање шта је Његош? Филозоф, песник или религиозни мислилац. Међутим, иако у његовој поетској мисли има доста филозофског, Његош је пре свега песник. (...) Велики поета који пушта мисао да се креће кроз „океан воздушни“. Када говоримо о њему најкоректније га можемо представити неутралним изразом мислилац, односно песник-мислилац. Ова одредница није непозната у историји људске културе, она се може приписати древним грчким пресократовцима, који су у својим космогонијским и филозофско-научним поемама досегли највише домете рефлексивности. (...)

Његош је велики песник чија поезија има значајан број филозофских елемената. Нарочито је значајно присуство филозофских момената из антике. То су пре свих идеја бесмртности душе (пада душе у тело), филозофија светлости и борба супротности.

Проблем пада душе у тело је везан за орфичке и платонистичке елементе којих има доста у Његошевом делу. Према овом древном религиозном култу који су Грци примили од својих северних суседа Трачана, душа је оно божанско у човеку. Душа је бесмртна, док је тело пропадљиво и представља „тамницу душе“ (...) Овај моменат је већ наговештен у самом прологу првог дела где песник казује, како душа путује кроз „океан воздушни одвојена од скотског мртвила“, дакле од своје телесне природе. Реч је о екстатичком путовању душе карактеристичном за орфичке представе. Сличан мотив имамо код грчког филозофа, пресократовца, Парменида, који у прологу своје поеме *О њрироди* говори о томе како се његова душа креће по космичким просторствима, како би сазнала највећу тајну свемира, шта је биће, односно шта је оно што јесте? (...) Орфички елементи су дубоко присутни у целокупном спеву *Луче микроkozма*, они наравно долазе у Његошево дело преко платонистичке и неоплатонистичке традиције, која је прожимала целокупни византијски комонвелт. Идеја бесмртности душе води нас ка платонистичким елементима у Његошевој филозофији, преко Оригенистичког монофизитизма и различитих облика хришћанске хетеродоксије, која дубоко прожима народну традицију Балкана, како нас о томе извештава наша хеленисткиња Аница Савић-Ребац.

Платонистички елеменат се најочигледније може сагледати у самој идеји светлости као свепрожимајућем елементу универзума. За Платона као и за пресократовце светлост представља метафоричку одредницу истине. Грчка филозофија до Аристотела је истину $\alpha\lambda\theta\epsilon\iota\alpha$ одређивала као светлину, светлост, односно као нескривеност и осветљени простор. Платон је последњи филозоф који на овај начин посматра истину. За њега је истинска реалност схваћена као метафизички свет Идеја, а сама идеја као основа ове реалности је поистовећена са светлосним праоблицима (...) Знање се у грчким како пресократовским, тако и платонистичким концепцијама поистовећује са светлошћу, а тама са незнањем. Његош у *Лучи* говори о идеји као искри бесмртној која води његову душу у екстатичком узлету као самом исходишту свега. Овај мотив представља новоплатонистичке визије о успињању душе као мистичком сједињењу са првобитним Једним из којег је све произишло. (...)

Поред ових орфичко-платонистичких елемената Његошево дело нам говори и о елементима борбе супротности који свој корен имају с једне стране у Хераклитовој визији космоса, у којему је „рат отац свему и свему краљ“, а са друге стране у манихејским и гностичким учењима из позне антике. Што се тиче Хераклитове гномске мисли, она проговара у другом делу, у Горском вијенцу, кроз речи мудрог старца игумана Стефана „свијет је овај тирјан тирјанину, а камоли души благородној, он је состав паклене неслоге...“. Његош даље наводи дугачку листу супротности које ратују међусобно и доприносе динамици света („у њ ратује душа са тијелом, у њ ратује море с бреговима, у њ ратује зима и топлина, у њ ратују вјетри с вјетровима...). Читав свет је у сталној борби и сукобу.

Ова борба и сукоб се у *Лучи* посматра, првенствено у контексту вечитог сукоба добра и зла, светлости и таме. Мотиви су преузети из манихејске и гностичке традиције. Манихејство је псеудо-хришћанско учење из 3. и 4. века н.е које је представљало комбинацију хришћанских елемената са персијском религијом, док је гностицизам такође специфична мешавина јудео-хришћанских веровања, са античким филозофским учењем и блискоисточним култовима, које је такође као и манихејство проповедало вечиту борбу добра и зла. Ови моменти су преживели прогоне световних и духовних ауторитета захваљујући својој повезаности са стародревним балканским веровањима орфизма. Манихејство и гностицизам су унутар себе асимиловали орфичке елементе. А орфичка веровања су дубоко уткана у народну душу Балкана.

Све се ово повезује у једну дубоку синтезу, идеје бесмртности душе и вечитог сукоба добра и зла, светлости и таме која указује на то да је Његошева мисао производ исконских сила овога простора, а он сам можда један од највећих песника-мислилаца наших крајева и читавог Балкана.

Александар Крстић, професор филозофије

Светосавска академија

Свети Сава, школска слава, у Гимназији „Светозар Марковић“ је дочекана као и увек с великим усхићењем. Свечаност су уприличиле како изведбе наших, тако и изведбе ученика сарадничких школа. Заједничку прославу организовале су Средња музичка школа „Исидор Бајић“, Балетска школа, Средња уметничка школа за дизајн „Богдан Шупут“ и Гимназија „Светозар Марковић“ као домаћин. Програм је отворио хор Средње музичке школе „Исидор Бајић“ химном Светом Сави, а затим је следио одломак из Литургије Светог Јована Златоустог у изведби женског хора, под вођством професорице Тамаре Адамовић Петијевић. Свечаност је улепшао и гудачки оркестар Средње музичке школе „Исидор Бајић“, као и изложба радова ученика Средње школе за дизајн „Богдан Шупут“. За поетски играказ по причи Светлане Велмар Јанковић „Златно јагђе“, балерине Балетске школе, којима је ментор била професорица Фросина Димуовска, приказале су нам средњовековне дворске игре. Драмски део играказа извели су ученици Гимназије „Светозар Марковић“ на челу са професорицом Драганом Бошковић, која нам је поводом свечаности одговорила на неколико питања.

Како је дошло до свећа овога, колико сће се сиремали?

Негде у децембру смо размишљали о тексту. На мојој секцији, проба су демократског типа - мој главни задатак је да донесем текст, а ђаци су учествовали у креирању сценарија, па смо заједно поделили улоге. Окупили смо се тек 15. јануара, са почетком полугодишта, и договорили смо се да проба буду сваки дан. Ваци који су желели придружити су нам се, јер је овај рад на добровољној основи и то је онда резултат. Заиста је било напорно радити ове две недеље, али када се свако осећа корисно и када свако да свој допринос, онда то изгледа онако како сте то данас видели и доживели. Мислим да је то најбољи део професорског посла, баш овај рад ван учионице, односно када ђаци покажу и више и боље и шире него што су то у прилици у учионици.

Да ли сће задовољни како су ђаци све извели и како је публика реаговала?

Ја сам увек задовољна, од самог почетка, ја уживам у том креативном, стваралачком процесу, када деца од једног текста извајају причу. Сами су се одлучивали за костиме, за сцеску кретњу. Видите и осмех на њиховим лицима, а то је најважније од свега. Увек се пред представу захвалим ђацима на мукотрпном раду и кажем да ћемо сада да им покажемо шта смо досада радили. Најважније је да уживате.

Да ли је било шреме са Ваше или њихове сиране?

Мислим да није било трење. Ове године је спој мало другачији. Позвала сам неке матуранте који су прошлих година са мном сарађивали и знају отприлике како радимо. Пошто матуранти имају пуно обавеза, нисам хтела да ангажујем много матураната, јер, наравно, треба да предају штафетну палицу млађима. Због тога је ове године било више ђака са друге године, они су се учили уз матуранте. Мислим да трење није било јер саставни део проба нису били само читање текста и увежбавање кретњи, него и вежбе заједничког, тимског рада. Мени је то много важније него да текст буде репродукован. Велико задовољство представља и сарадња са колегама из других школа.

Директорица Таијана Вукадиновић поделила је са нама своје утиске и рекла нам нешто више о организацији свечане академије.

Како Вам се свидела целокупна свечаност?

Програм је и ове године био веома леп, и сигурна сам да је то један од најлепших програма Светосавске академије, у неком ширем подручју, а не само у нашем граду. Зато што је тај програм настао заје-

дничким радом четири школе. Уствари, у самом програму су учествовале музичка школа „Исидор Бајић“, Балетска школа и Гимназија „Светозар Марковић“. Пре тога постављена је изложба на исту тему, ученика уметничке школе. Програм је леп и вредан, јер су најталентованији ученици из одређених области у њему имали прилику да се покажу, наравно вођени својим менторима, професорима који су учинили да тај програм заиста остави онакав утисак који је оставио не само на нас, већ и на другу публику.

Да ли је било тешко организовати заједнички рад све четири школе?

Свакако да није једноставно повезати неколико школа, када знамо да укупан број ученика похађају те школе представља једну велику цифру. Оно што нам олакшава организацију јесте искуство. Наиме, дуги низ година постоји сарадња између наших школа, и ми смо из године у годину усавршавали организацију и начин сарадње. Све је то учинило припрему представе лепшом, изазовнијом, и мислим да су и ученици у томе уживали. Оно што бих желела да истакнем, што смо ове године урадили, то је да смо потписали протокол о сарадњи између наше четири установе и то је нешто што ће бити и у школском програму, нашем као и у овим другим школама. То је нешто што сада

постаје део обавезног рада школе и то је јако вредно. То значи да независно од тога, ко је на челу школе, школа има обавезу да реализује тај програм. Сарадња међу школама је драгоцену. Из те сарадње се много учи, уче ученици, професори а исто тако и директори.

Колико је важно обележавање овог празника за нашу и друге школе?

Овај дан је пре свега дефинисан и као државни празник, који славе све школе у нашој земљи. Он има значај, јер је Свети Сава не само као историјска личност, него као симбол просвећености, постао неко ко је инспирација многих стваралаца, уметника, књижевника, сликара. Он је својим посвећеним радом на стварању институција у нашем народу и државних и образовних, отелотворује све оне врлине којима ми у школама тежимо да учимо наше ученике, зато ће то његово дело, трагична судбина, нарочито касније, што се тиче спаљивања његових мошти, остати тема за будуће генерације.

Ове, 2014. године, 23. јануара, одржана је прослава поводом доделе награде 26. броју „Гимназијалца“. На републичком такмичењу, прошлогодишњи број „Гимназијалца“ који је обележио педесет година од постојања Гимназије „Светозар Марковић“, освојио је треће место. Прослави овог догађаја у школској библиотеци присуствовали су директорица школе, библиотекарка, као и нови и стари чланови Новинарске секције.

Тим поводом директорица Татјана Вукадиновић је поделила неколико речи са нама.

Директорица Татјана Вукадиновић: *Пре свега, хтела бих да честитам Новинарској секцији на овом изузетном успеху јер треће место на републичком такмичењу није мала ствар. Иако смо веома поносни на овај резултат, сама награда нам није била циљ. Она јесте битна, али је много мање важна од самог рада коју су чланови Новинарске секције уложили у овај часопис и искуство које су стекли. Колико је новинарска секција важна за нашу школу показује то што она испрва најважније активности и дешавања која се одиграју у току једне школске године и представи их у школском часопису. Такође, бави се разним манифестацијама попут Школског позорја и Такмичења у беседништву. Иако постоји мноштво догађаја који се одиграју у току школске године, Новинарска секција нам својим радом бележи те важне догађаје и омогућава да их ми заувек имајемо.*

Особа која је највише била заслужна за прошлогодишњи број „Гимназијалца“, као и његов успех, била је професорица српског језика и књижевности, Бранка Букарица, главни уредник Новинарске секције.

Треће место за наш „Гимназијалац“

Такође, попричали смо и са Иваном Пејак, техничким уредником Новинарске секције.

С обзиром на то да ниси радила као новинар, већ као технички уредник, колико ти значи овај успех?

Ивана Пејак: *Будући да први пут радим нешто овако, веома сам поносна на себе зато што сам се пре бавила групацијом врхом дизајна. Ово је био велики изазов, јер се досад нисам сусрешала са нечим сличним овоме. Часопис сам први пут радила, али је прошло без проблема, иако да се надам да ћу наставићи са радом и преостале три године. Веома се радујем даљој сарадњи са новинарима, као и са професорицом Миленом Маричић.*

Катарина Цимбаљевић П15

Будући да сте се први пут нашли у улози главне уреднице једне школског часописа, шта за Вас представља освојена награда?

Проф. Бранка Букарица: *Првенствено сам поносна на рад и на ученике који су, моје да кажем, изнели овај успех на један изузетан начин. Почети рада у Новинарској секцији нису били усмерени на то да добијемо неку награду. Наш циљ је био да се на што бољи начин обележи 50 година рада Гимназије. Трудили смо се да школу прикажемо у најбољем могућем светлу. Желели смо да сви наши ђаци, бивши, садашњи као и будући пронађу део себе кроз овај 26. број. Мислим да смо у томе и успели. Награда је дошла сама по себи, као резултат једне добре, квалитетне рада који је уложен у овај број „Гимназијалца“ и искрено се надам да ће то и убудуће бити тенденција рада Новинарске секције. Иако више нећу водити ову секцију, свима који учествују у њеном раду желим пуно успеха.*

НАШИ НАЈБОЉИ УЧЕНИЦИ

Интервју са ђаком генерације

Међу бројним талентованим ученицима Гимназије „Светозар Марковић“ школске 2012/ 2013. својим успесима издвојила се Јованка Илић као ђак генерације. Након завршетка Гимназије уписала је Медицински факултет, на ком и даље остварује изузетне резултате. Годину дана касније разговарамо са њом о гимназијским данима и њеном садашњем животу.

Која те сећања вежу за Гимназију?

Нећу погрешити ако кажем да ме за гимназијске дане везују само најлепша сећања. Уживала сам у сваком тренутку средњошколског живота и заиста не знам шта бих нарочито издвојила. Мислим да је школа најлепша друштвена институција, јер је то заједница која никад не стари. Смењују се генерације младих људи, и сваки нови нараштај оставља свој траг, носи неке своје идеале, снове, али истовремено негује оне који су му остављени у наслеђе, обогаћујући и чувајући традицију. Део тога просто понесете у себи као сећање, успомену, али и као завет, вредности које постају део вас и одређују вас за цео живот.

Да ли је било тешко постигати тако добре резултате?

Ако хоћете нешто да постигнете, иза сваког резултата мора да стоји огроман рад и труд. Не кажу без разлога да се до свега оног што је вредно не долази лако. Ипак, када радите оно што волите, ништа вам није тешко. Ако још уз то имате узоре и подршку, шта може да вас заустави? Ја дугујем велику захвалност својој породици, а морам да кажем да ми је највећа подршка и узор моја две године старија сестра Дејана, која је такође била ученица генерације и у основној школи и у Гимназији. Такође, велике заслуге у успесима ђака имају и професори, чија улога у васпитању и образовању младих није занемарљива.

Да ли мислиш да је тешко постићи ђак генерације?

Никада не размишљам о ономе што радим као о некој казни или морању. Тако је и са учењем, па не могу да кажем да ми је било тешко. Учила сам како бих што боље савладала предвиђено градиво, такми-

чила се да бих проверила своје знање и радовала се успесима као нечему што служи на радост и понос мојој породици, а мени пружа смернице за даљи рад. Оно што је најважније је да испред себе увек имате исправан циљ. Немојте учити да бисте били бољи од неког другог. Не учи се за оцене, за похвале, свечане пријеме, за славу... Ако то радите, на крају ћете увек бити незадовољни и поражени, јер ће се пре или касније појавити неко ко ће нешто урадити боље од вас. Уосталом, нико од нас то и не тражи и нисмо ни дужни да будемо бољи од других. Али смо зато и те како у обавези да будемо најбољи што можемо. Зато, ако се такмичите, такмичите се са собом, водећи се искључиво жељом за самоусавршавањем. Ако тако радите, онда и резултати сигурно неће изостати.

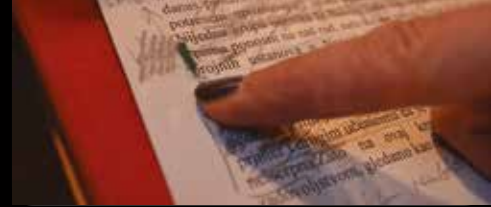
Како си одлучила који факултет желиш да студираш?

Морам признати да ми одлука уопште није била лака, јер постоји много области које ме занимају, а које често нису нимало сличне. Нисам сигурна да бих и сада поуздано знала да вам кажем зашто, али када је дошао тренутак да се донесе коначна одлука, медицина ми се просто чинила као право решење за мене. Можда је разлог и то што сам током Гимназије највише успеха имала на такмичењима из области друштвених наука, па сам сада пожелела да се опробам у нечему потпуно новом и непознатом. Задовољна сам својим избором, први испитни рок је успешно прошао и ја са нестрпљењем чекам нове радне изазове.

Који би савети дала садашњим ученицима Гимназије?

Не бих се баш усудила да вам дајем савете, јер нисам много ни старија ни мудрија од вас. Могу само да вам пожелим да будете вредни и да се не бојите изазова кад је учење у питању, јер знам да сте им дорасли и имате сјајне професоре да вас усмере у раду и да вам помогну да их на прави начин савладате. Немојте себи постављати циљеве, јер ћете се тиме само ограничити, а нико од нас не може знати колике су му могућности и докле може да стигне. Зато, уместо циља, изаберите себи пут и дајте све од себе да на том путу стигнете што даље, да успешно савладате што више препрека. Трагајте за знањем, али не заборавите да човекова моћ сазнања није неограничена. Радите на свом образовању, али не губите из вида да „је образован онај који има образа“ и да увек више вреди бити добар човек него добар научник.

Теодора Ђокић II9

ФИЛМ Холокауст

Октобра 2002. године министри образовања чланица Савета Европе донели су резолуцију да се у свим државама 27. јануар обележава као Дан сећања на жртве Холокауста. Тога дана, 1945. године, ослобођен је најозлоглашенији логор смрти у Другом светском рату, Аушвиц у Пољској.

2006. године Република Србија се придружила Радној групи за међународну сарадњу у области образовања, сећања и истраживања Холокауста и од тада се у нашим школама интензивира учење о Холокаусту и упознавање ученика са свим аспектима и последицама ових трагичних догађаја. Осим овог датума, у Србији се обележава и 22.04. као Дан сећања на жртве геноцида, с обзиром да је тог датума 1945. године извршен пробој затвореника логора Јасеновац.

Холокауст представља организовано, систематско, од стране нацистичке државе одобрено и наређено убиство Јевреја током Другог светског рата, укупно око шест милиона, што представља две трећине укупне предратне популације европских Јевреја.

Један и по милион страдалих била су деца.

Учење о Холокаусту отвара многе теме. Њоме се баве историчари, социолози, филозофи, психолози... То је универзална, цивилизацијска тема, која отвара многа питања која се могу сажети у једно: Како је то људски било могуће?

О Холокаусту се у нашој школи стиче знање путем различитих активности: на редовним часовима, организовањем трибина, изложби, писањем матурских радова.

Међутим, група ученика одељења 4/5, отишла је корак даље и приступила овој теми на другачији начин, чији је резултат филм о историји новосадских Јевреја.

Ученици који су реализовали овај захтевни пројекат су: Катарина Савић, Лара Пенц, Тијана Миловић, Дуња Мачкић, Дамјан Керезовић, Јакша Милогојевић, Дамјан Ничић. Уз помоћ ментора, професорице историје, Александре Поповић, ученици су неколико месеци провели истражујући локалну историју Новог Сада и његових јеврејских житеља, посећивали Јеврејску општину, где су могли да се упознају са обиљем историјског материјала који им је био од користи у припреми филма, упознавали су се и интервјуисали чланове породица које су прошле кроз пакао Холокауста са простора Новог Сада, обилазили улицама Новог Сада значајна места за историју новосадских Јевреја и места страдања у Другом светском рату и све то после напорног рада, али уз пуно ентузијазма, преточили у филм, у трајању од 20 минута. Посебну захвалност за превод на енглески језик учесници у реализацији филма дугују професорици енглеског језика Данки Стојановић.

С обзиром да је овакав начин рада препоручен од стране Министарства просвете и међународних организација које се баве образовањем (нарочито оних које се баве истраживањем Холокауста), снимање филмова наишло је на велики одјек и интересовање, тако да је у Београду, 30.01.2014. године одржана свечана пројекција ученичких филмова у просторијама Музичке школе Станковић. Скуп је отворио министар просвете, науке и технолошког развоја у влади Србије, др Томислав Јовановић, а међу важним званицама били су и амбасадори САД-а, Израела, представници немачке амбасаде, мисије ОЕБС-а, едукатори из различитих међународних организација и многи други. Своје филмове представили су ученици из четири школе у Србији- из Бачке Паланке, Београда и Краљева и наравно, Новог Сада, односно наше Гимназије. Ученици су имали прилику да представе своју школу, обраћајући се присутнима на српском и енглеском језику, да пренесу своје емоције и сазнања до којих су долазили истражујући и да прикажу свој рад.

Сви присутни су одали признање ученицима и професорима на њиховом уложеном труду и ангажовању, истраживачком раду и његовим резултатима који су довели до тога да се ученици боље упознају са историјом сопственог града, са културом и страдањима својих суграђана и путем филма омогуће и својим вршњацима да се упознају са овом темом.

Филм ученика наше школе има своје место и на сајту Министарства просвете Републике Србије, а путем сарадње професора- ментора, емитује се и на часовима историје Холокауста на Флориди, у САД-у.

Циљ свих ових активности јесте да се ода поштовање невиним жртвама и да се оне не забораве, да се утиче на подизање свести младих о опасностима које могу да проистекну ширењем радикалних, екстремних, расистичких и ксенофобичних идеја и ставова, да се негује став о личној одговорности и обавези сваког од нас да својим понашањем, ставовима и поступцима развијамо демократско, праведно и слободно друштво у ком догађаји као што је Холокауст више никада неће бити могући.

Проф.Александра Поповић

Активности секције Млади библиотекарџ школске библиотеке Гимназије „Светозар Марковић“

Чланови секције Млади библиотекарџ, под менторством професорке Сандре Антић настављају са својим активностима обогаћујући живот наше Гимназије промоцијама књига угледних аутора, креирањем паноа културних дешавања, обележавањем јубилеја, сликарским изложбама...

Неки од чланова секције Млади библиотекарџ са проф. Сандром Антић

Ове године обележава се 150 година од рођења Бранислава Нушића, поводом чега се подсећамо првог рада секције Млади библиотекарџ, паноа Бранислав Нушић (1864-1938) из 2010. године

У библиотеци је 17. априла 2013. године одржана промоција књиге Школски примери Слободана Торњанског, професора српског језика и књижевности у Гимназији "Исидора Секулић"

Поводом обележавања јубилеја 1700 година од настанка хришћанства и доношења Миланског едикта, у школској библиотеци је, 18. јуна 2013. године уприличено предавање на ту тему у организацији библиотекарке Сандре Антић и вероучитеља Милана Матовића. Гост-предавач је био Данило Михајловић, професор теологије, вероучитељ и програмски уредник радија Беседе.

Изложба уметнице Селене Табаковић, јануар 2014. године

Пославка изложбе поводом обележавања јубилеја – 120 година од рођења Милоша Црњанског, септембар 2013. године

Јубилеј – 200 година од рођења Петра II Петровића Њећоша, децембар 2014. године

Савиндан – Изложба: Свети Сава у песмама и легендама, јануар 2014. године

Листа најчистијанијих књига у школској библиотеци:

Халед Хосеини, Ловац на змајеве
Халед Хосеини, Хиљаду чудесних сунаца
Џеј Ашер, Тринаест разлога
Лајонел Шрајвер, Морамо да разговарамо о Кевину
Мјуриел Барбери, Ошменост јежа
Јустејн Гордер, Девојка са њоморанцама
Тамара Деспотовић Ђурчић, Антелос Ајатис

Књиге које препоручујемо:

Александар Гаталица, Велики рај
Дорис Лесинг, Пешо деше
Мо Јен, Промена
Умберто Еко, Тајанствени пламен краљице Лоане
Беким Сејрановић, Љеши крај
Петер Лаустер, Љубав
Стеван Пешић, Кашманду

ЕКО-акција сакупљања ПЕТ амбалаже и садња цвећа

Сваког дана чујемо како ће доћи моменат када нећемо моћи „испливати из отпада“, а како за сада не можемо да га се решимо – он се само нагомилава. Међу оним отпадом који представља највећу опасност по живи свет, па самим тим и човека, свакако је пластика. Може се рециклирати, мада се њена производња и даље повећава и тешко је променити такву ситуацију јер свест о значају заштите животне средине није на виском нивоу. Само једној пластичној кеси је потребно четири стотине година да се разгради у земљишту, а колико ли је тек потребно једној пластичној флаши?

Из тог разлога у циљу подизању еколошке свести ученика у школи у нашој Гимназији је ове школске године организована еколошка акција сакупљања ПЕТ амбалаже као и предавање едукатора Јована Богдановића о вршњачкој едукацији из области екологије, заштите животне средине и одрживих система. Акција је започета у новембру 2013. године у сарадњи са професорком биологије Ибојом Чепреги и професорком ликовне културе Марином Милановић. Ученици су донели велике картонске кутије које су послужиле као канте за ПЕТ амбалажу, украсили их и поставили на видна места у школским ходницима. Захваљујући ђацима који су учествовали у раду - Кристини Лекић, Милану Стојановићу, Дуњи Петровић (сви из П5) Дамјану Богичевићу, Игору Радујко (обојица из П4), Марку Јелисавацу и Теодори Релота (П7), Јелени Хаџи (П9) и Милани Ђоновић (IV8) након неколико дана акције скупљене количине амбалаже су превазишла сва очекивања. Поред њих поједина одељења су се одазвала овој акцији организовано сакупљајући амбалажу у оквиру одељењске заједнице. Највише флаша сакупили су

разреди I8 и П6. Директорка Гимназије Татјана Вукадиновић је ове активности у потпуности подржала и издвојила време за набавку веома важног кавеза за депоновање флаша. У фебруару 2014. године сав отпад је продат фирми за откуп ПЕТ амбалаже Гринтеху. Планирано је да се средства добијена продајом амбалаже уложе у организовање школске ученичке изложбе под менторством проф. ликовне културе Марине Милановић.

Уређивање школског дворишта – садња цвећа

око липе, а постојеће биљно окружење је освежено. Данима након садње су се исти ученици враћали и на истом месту дорађивали оно што нису урадили или су поправљали постојеће. Ђаци који су учествовали у акцији су били веома задовољни њеним исходом и радују се новој, како због забаве, тако и због саме школе. Али, једна од најбитнијих страна ове активности је у томе што су сви ђаци учествовали, помагали једни другима и уложили своју креативност. Како се овакав вид ученичког ангажовања показао као успешан, накнадно је уведен у План рада Ученичког парламента, као једна активност која би се могла проширити и на остала одељења.

У знаку дуго очекиваног лепог времена у мају 2013. године на предлог одељења П8 и њиховог разредног старешине проф. биологије Ибоје Чепреги, у нашој Гимназији је спроведена акција улепшавања школског дворишта. Ученици су добровољно сакупили новац потребан за куповину цвећа и већ након неколико дана школски амбијент је освежен гајбама пуним црвеног цвећа које је засађено дуж дворишних клупа и

Милана Ђоновић IV8

У оквиру акције сакупљања ПЕТ амбалаже, започето је сакупљање пластичних чепова скинутих са флаша у добротворне сврхе. Акцију „Чеп за хендикеп“ покренула је новосадска фирма „Schneider Electric DMS“.

У почетку се за нас акција чинила безначајном и малом у размерама, али су ученици заједно са професорком Надом Галић својим залагањима учинили да се деси управо супротно. Највеће количине је скупило одељење П7, ако се узме у обзир да су Марко Јелисавац и Теодора Релота у неколико наврата доносили пуне кесе чепова. Новац од хуманитарне акције биће прикупљен за Удружење параплегичара и квадриплегичара Баната сакупља чепове за куповину инвалидских колица члановима удружења. До сада је прикупљено 3, 5 тона чепова, а 5 тона је потребно за лагана колица. Прва таква колица биће поклоњена десетогодишњем дечаку који ће захваљујући нашој помоћи моћи да се креће самостално.

АКТИВНОСТ УЧЕНИКА

Хуманитарне акције

Израда пакетића за децу са Косова и Метохије у организацији Града Новог Сада је још једна од хуманитарних акција у којој смо се придружили. Наша школа је једна од пет средњих школа која је предложена да својим хуманим гестом помогне деци која наставу похађају у енклавама. Сва одељења су учествовала у овој акцији и предала школској управи пакетиће са прибором за личну хигијену, школским прибором и слаткишима уз фотографију одељења које шаље пакетиће. Од једне породице коју су обрадовали, као знак захвалности, стигло је писмо.

„Поштовани пријатељи,

Користимо прилику да Вам се захвалимо на помоћи коју сте ујушили деци на Косову и Метохији, Ваше писмо нас је јако дирнуло. Хвала Вам што имате осећај за нас, јуно нам што значи. Значи да нисмо сами, значи да није узалудно наше ојсћајање на Косову и Метохији. Нема речи захвалности које Вам можемо ујушити.

Да вам крајко ојишемо наш животи.

Ми смо браћа, ученици осмог разреда, близанци. До скоро смо само браћи и ја били у одељењу, од прошле године добили смо и друшарцију у нашој школи (истурено одељење ОШ „Радош Тошић“) има дванаест ученика. Иначе, наставу похађамо у приватној кући, шакви су услови најалости. Животи на Косову и Метохији ујишће није лак, али ми смо разумели да једноставно мора шако. Ту пријадамо, шу смо једино „свој на своме“. Ускраћени смо за многе децје активности, спорти, позориште, биоскоја, но навикли смо на овакав животи. Раније је било многе шеже, сада је безбедносна ситуација мало боља, ја можемо да изађемо до пројавница без прајње и прошешамо традом. Улавном су нам дани увек исти, школа-кућа, мало се појтрамо у дворишту и одемо код друјара. Ми живимо у траду Клина, са мамом и шајом.

Не знам шта бих још могао да Вам јишем осим да сте нас обрадовали Вашим писмом и Вашим осећајем за нас.

Велико хвала.

Пуно поздрава од Николе и Ђорђа из VIII“

У претходном периоду наша школа се, заједно са свим осталим људима добре воље, укључила у помоћ, пре свега тешко оболелој деци, али и деци која живе у тешким материјалним приликама. У ту сврху су ученици наше школе сакупљали новац прво за Тијану Огњановић у априлу 2013. године, којој су средства била потребна за трансплантацију срца у САД, где су највише прилога дала одељења IV7, IV4 и IV9. Јуна исте године уследила је хуманитарна акција намењена двогодишњој Ангелини Ђунисић из Новог Сада оболелој од рака кичмене мождине, када је покренута и хуманитарна акција за Жељка Новакова, младића из Куле, оболелог од леукемије. Традиционално, ученици су дали допринос акцији под називом „Солидарно са дистрофичарима“ у октобру 2013, а затим и сакупљању средстава за Душана Травицу повређеног у саобраћајној несрећи у САД и Гојка Ђурића. Покретач акције „Помоћ дечаку Гојку Ђурићу“ је Ивана Каћански, ученица III2 са својим одељењем, у намери да заједно помогну дечаку који живи без мајке, са болесним оцем који је непокретан, у кући која нема купатило. За крај 2013. године, ученици су самоиницијативно прикупили слаткише за децу смештену у Институту за здравствену заштиту деце и омладине Војводине под називом акције „Један слаткиш – један осмех“ од којих су начињени новогодишњи пакетићи.

Милана Ђоновић IV8

Трагом Доситеја: одговорност родитеља

У нашој природи је да сврставамо ствари у добре и лоше. Разликујемо тугу од среће, опасност од осећаја спокоја. Исто се дешава и када је реч о људима.

Свакодневно правимо разлике између људи које сматрамо позитивним и које гледамо као узоре, инспирацију, насупрот онима за које тврдимо да су лоши, негативни или без морала. Али да ли уопште постоје добри и лоши људи? Да ли се родимо као такви? Ако знамо да се сви рађамо једнаки, а не као припадници неке субјективно настале категорије, када и како онда настаје то што нас касније дефинише? Како онда развијамо? Како стичемо морал, навике? Шта је оно што нас формира као личност? Можда је ипак правилније питање, ко?

Ако је судити по идејама Доситеја Обрадовића, онда би једини одговор на то питање био родитељи. Управо је он био међу првима који се залагао за образовање жена, јер ће оне касније као мајке бити први посредници између детета и света. Ипак не постоји образовање које нас спрема за ту улогу. Самим тим и критеријуми се, када је реч о родитељству, разликују. Да ли се водити неким инстинктом, туђим саветом или као за узор узети своје родитеље? И ако је тако, онда тежимо да их надмашимо. Тешко је дефинисати улогу родитеља, а још теже њихов утицај на нас. Они нису били ту само да нас науче да ходамо или причамо, нити је њихов задатак био да нам укажу на добро или лоше. Они су били ту да нам помогну да ту разлику сами увидимо и да донесемо сопствене закључке о свету који нас окружује. Они су били ту да нас уведу у живот. И иако су нам често, можда и сувише субјективно указивали на неке ствари, они су ти који су нам пружили васпитање. И са њим не само морал него и још важније, навике. Навику и сталну жељу за образовањем, за успехом. Они су били ти који су уз помоћ труда, посвећености и одговорности успели да створе човека.

И шта је на послетку оно што се намеће као круна родитељства, као доказ успешно обављеног задатка... Научили су нас да спознамо себе сама. Јер наша је душа једини прозор ка свету. Свет као такав није ни добар, ни лош. Не постоје љубав, страх, бол или срећа. Свет је онакав каквим га видимо ми као појединци. Онаквим каквим га створимо. И онакав каквим су га за нас створили управо наши родитељи.

Маја Туцић II2

Дидактички карактер Стеријине комедије

Стерија, комедиограф из Вршца и значајан представник бидермајера, свој књижевни опус заснива пре свега на комедијама. Иако пише богатим китњастим стилем пуним осећања, он итекако уноси своје животне ставове и размишљања у дела чији главни циљ није само смех и разонода.

Пишући о лику са лошом особином, он ствара комедију карактера, али с обзиром на то да је главни лик Грк, Стерија такође исмева стереотип о целој нацији. Свако од нас носи у себи одређену дозу патриотизма. Понекад, чак и несвесно, долазимо у сукоб са особама друге националности без правог разлога. Српска глава је преварила грчку мудрост, а притом је та грчка мудрост уздизала себе умањујући туђе могућности. Имамо право да поштујемо и волимо своје, али немамо право да на основу тога омаловажавамо друге зато што су другачији.

Затим, материјалне ствари нису цена среће. Колико год се трудили да сачувамо и приградимо више, на крају ипак губимо. Свака претерана штедња нас дупло кошта и то не само новца већ и нашег личног спокоја. Свако претеривање доводи до опсесије којом одбијамо људе и постепено губимо врлине. На путу ка успеху, сами бирамо средства и процењујемо људе. Јасно и притом интелигентно Мишићево супротстављање особи изгубљеној у зачараном кругу нам говори да само истрајни остварују своје циљеве на прави начин. Стрпљење и мудрост доживљавају свој врхунац онда када тиме помогнемо и себи и другима и учинимо људе срећнима, а прилика за то дође ако довољно чекамо и имамо јасан циљ. Постоји неколико ствари које ми не можемо променити и које су нам при рођењу одређене. Једна од тих су и родитељи односно породица. Она треба да буде изнад свега и све наше појединачне жеље треба да подредимо онима које највише волимо. Никаква ствар, новац, злато, благо није довољно вредно да замени љубав породице и пријатеља. Суштина је да смо ми са богатством које не желимо да поделимо са другима у ствари сиромашни и сами.

Стерија критикује такође и тадашње схватање брака и кроз хумор приказује лош положај жене која нема права на сопствени избор.

Ми смо ковачи своје среће, а родитељи су ту да нам дају благослов. Жена која је у браку због материјалне обезбеђености или жеље њених родитеља није срећна и покушава да на било који начин попуни празнину живота у коме живи. Она није задовољна и не може најбоље да се посвети улози мајке. Тај круг се шири и нација се квари.

На крају, напоменула бих само да Стеријино дело не мора само да се тумачи као исмевање кир Јањиног тврдичлука већ уопште немоћ њуди да се одупру пороцима и да се мењају. Онакви смо шта створимо од себе, тешко се мењамо и тешко то себи признајемо, зато треба да се трудимо да негујемо најбоље у себи и тиме онемогућимо пороцима да нам се приближе.

Ивана Ковачевић II2

Круг мог пакла

Понекад се затекнем у ситуацији где се једноставно запитам да ли добро поступа у животу. Да ли су неке радње које урадим, неки избори које направим, и нека осећања која имам, можда погрешна.

Стојим на раскрсници путева. Један води ка неком светлом месту налик рају, док други води ка мрачном и суровом месту, налик паклу. Последњих дана често се запитам где заслужујем да идем? Да ли сам довољно чист и неукаљан да одем у рај или ми је душа толико искварена да је већ одређено да идем у пакао? Не знајући куда да идем, моје тело и душа завршавају у лимбу. Тамо сам потпуно сам, одвојен од целог света. Ја, сам, са својим мислима. Све моје радње бивају оцењиване, сви моји грехови бивају кажњени. У том тренутку јавља ми се страх. Страх који се појављује код свих људи. Страх од смрти. Смрт. Тај мрачни понор од којег до сад нико није успео побећи. Тај суров крај наших живота. Запитам се да ли је вредно протраћити цео живот, осврћући се на то? И живот, као и смрт, је сурова ствар. Ма какве год изборе правили, знамо да ће се живот завршити. Ма колико се трудили, не можемо увек поступати исправно. Што раније треба схватити да живот није једноставан, јер ако се то не схвати на време, понекад буде прекасно. И схватим да су сви људи, па и ја, архитекте својих поступака, и да морамо живети са њима, били они славни или трагични.

У том тренутку отваравам очи, налазећи се опет на раскрсници путева Пакла и Раја, схватајући да за поступке које нисмо исправно направили увек треба тражити опрост, чак и када га не добијемо, и да се увек треба покајати за своје грехове, јер тако постајемо бољи људи, и кројимо себи лепши завршетак.

Д. Б. ученик другог разреда

Тог јутра

Кад сунце вирне и започне
сабах,
Миристи што струје јутра
тог
Наличје су твојих усана и
даха
укротитељског.
Раздражене ноздрве и
влажан сан
катапултирају ме с кревета.
Хиперактиван,

УЧЕНИЧКИ

пун ремета
у глави
стопалима,
тресем се
Дође ми да пођем негде,
Ал' куд?
- Бацим се натраг,
Погледам строп
Мислећ' на тебе.
Убрзо сладак укус ракије
претвори се у троп
презрелих шлива
Заплачем...
Презирућ' генетику.

Руже моје баке

Руже моје баке на тебе
миришу,
К'о опијум си снажна
Уснулом срцу, доносећи
кишу.
И не знадох да си, мени тако
важна,
Сам у прошлој ноћи
Лутао сам, пио, уз имена
лажна.
Ал знадох једно, да баштом
ћу проћи,
Да тамо ме чека,
Лик твој, што црвени од
истинске моћи
Прохујаће много још убогих
века
Да осетим твој
Нежни додир, невин, ко'
латица мека
... Изгубљен, нисам више свој.
Мисли крње,
Рањене су, не зна им се број.
Твоје болно трње
Ни тренутак један
Нашкодити неће, нити биће
црње.
*
И не желим рећи, да живот
је бедан
Јер,
Руже моје баке, ја увек сам
жедан.

Вукашин Војводић IV5

Златно, волим те златно

У дворцу хладном, њему је
врело.

Љута ватра целог га гута!
Гушим се! Гушим се! Хоће
да каже

Отичем од паразита!
Ал' не дају му да прича,
па ћути. Шта друго може?

Не могу да га нађу
коњице противничке!
Цар и царица вешто га
крију,
њихови поданци златну
ватру распламсавају.

Ти мораш! – кажу
а оно главом клима
И дефиницију његову му
дају:

Ти јеси! - вичу.

Јесам! Јесам! Сада је
гласно
док под блиставим се
кровом чува
Неће никоме да се
поклања, каже,
а речима се туђим кити
И облачи златне одоре
царске.

Јесам! Срдачно се смеје

Смеје се док други плачу,
смеје се, њему је смешно
Храни се болом
И туђим и својим

Боли! Боли! И треба да
боли.

Бол толико дуго уз себе
вуче

да се у њега заљубило,
и сада га не да.
Ником га не да!

И златна круна
сада мајушну главу краси.

Што су други ниже, оно
брже расте.

И очи га прате, и очи су
свуда

Заклапа их једне по једне
златним мачем својим.

Лаж постаје вера!

Вера - подаништво!

И ко се сада сећа када је
било мало?

Немоћно? невино!?

Одговора нема.

И ко се сећа - немоћно
ћути.

А сећам се ја!
И ја само знам
како тужно и болесно
то створење бити може!
и да када маску скине
још увек плаче.

Гушим се! гушим се! хоће
да врисне

Само своју ватру
распламсава

И кад ноћ дан смени,
мени је јасно.

Срце је хладно, ал' душа
гори!

Пакао!

Пакао! – каже

Авај, звери!

Авај, снаге!

Више га не граде речи
туђе!

Само себи ласка,

само себе воли!

Боли! Боли!

И треба да боли!

Златан је новац,

одоре су златне!

Златно и срце, иако тврђе.

Златна је коса,

и маказе којим је сече,

Блешти! Заслепљује! Сија!

Оно само хоће крила!

Дајте му крила златна,

дајте му да се вине!

Још више од златних
висина,

још даље од несреће
туђине!

*

Како даље?

Хоће и жели!

Ал окови златни грло му
стежу,

И опет...не дају му да
прича.

И оно гори, гори, у ватри
златној

Нисам! сада је касно, оно
вришти.

Вришти пепеле златни!
више те не чује нико.

Ања Вујовић IV3

РАДОВИ

Ти си увек ту

Ти ми никад не даш да
се предам,

Са мном си какву год да
имам муку,

Ту си да ми кажеш-„Ја те
ником не дам!“

Ту си увек да ми
пружиш руку.

Када око мене има само
мрака,

Кад од наде не остане ни
зрно

Ту си да ми кажеш-„Само
буди јака!“

И – „Није ко' што
мислиш све толико
црно!“

Кад разиђе се магла и
све буде чисто,

Тада схватиш ко је увек
ту,

После тога више ништа
није исто,

Знам да си уз мене и у
добру и у злу.

Сада сам добро и бићу
док ту си ти,

Око мене није више
тама,

Молим те у мом животу
заувек остани,

Јер док имам тебе никад
нисам сама.

Милица Недељковић
IV7

„Шта да студирам?“

„Шта да студирам?“, незаобилазно је питање за сваког матуранта. Избор струке и будуће професије један је од најважнијих задатака за сваког од нас, јер представља покушај проналажења свог места у свету. У даљем тексту пружићемо информације о томе како су ову прекретницу савладали матуранти из претходне, али и ранијих година.

Академија уметности уписала је 110 студената на буџет (минималан број бодова: 68.00) и 19 студената на самофинансирање. Најтраженији смерови били су сликарство и гудачки инструменти, оба са по 14 студената уписаних на буџет и по 2 на самофинансирању.

Економски факултет уписао је 194 студента на буџет (мин. број бодова: 87.40) и 111 студената на самофинансирање (мин. број бодова: 37.80). Највеће интересовање било је за смер финансија, банкарства и осигурања, који броји 68 студената уписаних на буџет и 13 на самофинансирање.

Филозофски факултет уписао је на буџет 469 студената (мин. број бодова: 51.08) и 299 студената на самофинансирање. Највише студената имао је смер српске књижевности, са уписаних 45 студената на буџет и 40 на самофинансирање.

Медицински факултет уписао је на буџет 405 студената (мин. број бодова: 68.74) и 53 студента на самофинансирање. Најтраженији био је смер интегрисаних студија медицине са 180 студената уписаних на буџет.

Пољопривредни факултет уписао је 561 студента на буџет (мин. број бодова: 25.00) и 308 на самофинансирање. Највеће интересовање било је за

смер ратарства и повртарства где се на буџет уписало 90 студената, а на самофинансирање њих 59.

Правни факултет је уписао 172 студента на буџет (мин. број бодова: 96.42) и 567 студената на самофинансирање (мин. број бодова: 38.22). Највише студената уписало се на општи смер, и то: 129 на буџет и 390 на програм самофинансирања.

Природно-математички факултет уписао је 323 студента на буџет и 232 на самофинансирање. Највећи број студената определио се за смер основних академских студија географије, који је уписало 10 студената на буџет и 30 на самофинансирање.

Технички факултет Михајло Пупин уписао је 196 студената на буџет (мин. број бодова: 51.12) и 6 на самофинансирање. Највеће интересовање било је за смер информационих технологија, који броји 63 студента уписаних на буџет.

Технолошки факултет је уписао 146 студената на буџет (мин. број бодова: 54.02) и њих 11 на самофинансирање. Најтраженији смер било је фармацеутско инжењерство, које броји 30 студената уписаних на буџет и 4 на самофинансирање.

Како си се одлучио/ла за факултет који си уписао/ла?

Иако су постојале и друге опције, на крају трећег разреда изабрала сам оно што сам одувек желела, медицину. Сад сам већ студент друге године.

Да ли си задовољан/на својим избором?

Апсолутно сам задовољна својим избором, да могу опет да бирам, изабрала бих управо медицину, ниједну другу професију.

Како је твој избор помогло, или ошло то што си похађала Светину гимназију?

У гимназији општег типа спектар градива који се изучава је огроман, зато многи ђаци умеју да се пронађу у више области што касније може представљати проблем при одабиру факултета. С друге стране то је добро јер имамо увид у све, па ћемо пронаћи себе у нечему више, а у нечему мање. У Светиној гимназији сам стекла способност апсорбовања велике количине информација за кратак временски период, обогатила свој речник, научила да се добро организујем. Заиста ме је на најбољи могући начин припремила за даље школовање, као и за живот.

Санда Тодоровић, студент медицине

Уписао сам архитектуру, јер ме је то веома привлачило. Још од малена сам се играо са лево кокицима и у основној школи бавио техничким цртањем.

Задовољан сам свиме што сам научио и одрадио, али нисам неким људским односима на факултету, односима студенти-асистенти, доста сујете влада.

Одувек сам знао шта желим, па је за мене гимназија била само још једна станица која ме је водила до мог циља.

Владан Шараба, студент архитектуре

Милена Рашковић IV7

Успеси на спортским такмичењима

Поводом многобројних спортских успеха ученика наше Гимназије разговарали смо са професором физичког васпитања Ђорђем Мадихем који нам је рекао нешто више о такмичењима и раду са ученицима.

Због чега су такмичења важна за школу и ученике?

Гледајући кроз призму ученика школа тиме добија неки имиџ, али сврха је пре свега у томе да се ученици међусобно друже и упознају, да се упознају са правилима и начином функционисања такмичења. Такође, ствара се једна здрава личности јер је суштина такмичења да се поштенем борбом дође до неког успеха. Циљ спорта није развијање духа и тела већ је то само последица, циљ спорта је победити противника, бити бржи, бољи, дати више поена, голова, онда кад бројиш, то је онда спорт и то је битно ученицима.

Колико одрицања је потребно за реализацију њихових резултата?

Одрицање (из угла ученика) је у виду њиховог слободног времена, односно време за које би ученик могао да ради неке друге ствари посвећује спортским активностима. Већина ученика која се такмичи за школу такође тренира у својим клубовима, па је за њих то додатни напор јер иду на редовну наставу, стижу на своје тренинге и успевају да стигну на термине које ми заказујемо за увежбавање екипе, тренинге и одласке на такмичења у оквиру школског система такмичења. Тешко је, али са добром организацијом, трудом и залагањем се све може ускладити. Веома је важно што и други професори то препознају и ми (професори физичког васпитања) имамо добру сарадњу са осталим предметним професорима и разредним старешинама, што се тиче и изостанака и ослобађања са наставе и одговарања.

Да ли је лакше бити тренер или професор?

То су две различите ствари у приступу и раду, у раду са ученицима на часу ви имате већу палету ученика са различитим способностима могућностима и афинитетима. Док у раду посматрајући кроз тренерски део рада ви имате исто мотивисане ученике на скоро приближном или истом физичком нивоу, тако да је у тренерском делу лакше радити, али у смислу спортског резултата је

много стресније и теже. По мом мишљењу је теже радити као тренер, у раду с ученицима у настави се јављају друге потешкоће, али то није тако стресно, јер не зависите од спортског резултата. На часу имате циљ и задатак часа који је сасвим другачији од циља и задатка у раду тренера где је циљ, када дође такмичење, победити противника.

Какви су услови рада, да ли сте задовољни и да ли може да се означи све што би требало?

Са тим морамо да се изборимо, већи проблем имају ученици јер простор који је скучен више смета ученицима него нама професорима, ми смо се већ извештили и навикли, али ђацима је то јако тешко, свако би волео да има више простора који год спорт да је упитању. Ми се трудимо да у тим условима одржимо

наставу што безболније да сви буду задовољни колико је могуће и да сви буду наравно безбедни.

Колико је важно да се дајемо спортом?

Бављење спортом је важно јер превасходно радиш на здрављу. С обзиром на то да се сви млади људи развијају, да би тај развој био довољан и позитиван мора и да се вежба, јер физичка вежба позитивно утиче на развој коштаног, мишићног, нервног система и утиче на унутрашње органе. Да би се правилно и здраво развио један организам потребна је поред здраве исхране и физичка вежба, јер услови живота такође диктирају начин развоја.

Екипа за мали фудбал са професором Ђорђем Мадихем која је освојила прво место на републичком такмичењу

Издајамо неке од спортских успеха наших ученика

Наша школа се може похвалити многим спортским успесима попут Републичког такмичења у малом фудбалу које је одржано у Врању 13. и 14. 05. 2013. У конкуренцији са још осам школа из Србије наши фудбалери су освојили прво место, представљали су нас Александар Радованов III4, Марко Родић III9, Петар Јоксовић III7, Стефан Старовлах III7, Марко Ушћумлић III9, Марко Ренић IV6, Алекса Бараћ III9, Данило Крстић III3, Драгомир Каурин IV2, Радован Панков III6. Екипу је водио и припремио професор Ђорђе Мадих, а поред тога може се истаћи и окружно такмичење у мушкој кошарци одржано 06. 02. 2014. године у Жабљу. Наша кошаркашка екипа освојила је друго место и пласирала се на међуокружно такмичење. Учествовали су Срђан Поповић III9, Марко Павловић III3, Душан Опачић III4, Бошко Рибић III4, Милан Галић III2, Стефан Десница II8, Страхиња Живанов III7, Вукашин Јанковић III8, Вукашин Чешљевић III8, Давид Брачевић IV3, Лука Јошић IV3 и Лука Михајловић IV7. Екипу је такође припремао и водио професор Ђорђе Мадих. Још једно такмичење са којим се наша школа може похвалити је Републичко такмичење у спортској гимнастици, одржано 22. 04. 2013. године у Костолцу. Наша школа се такмичила у екипној конкуренцији, екипу су чиниле Милица Панић IV4, Тијана Кукурић IV8, Маша Шћепановић III2, Лана Марковић II8. Ученице су освојиле пето место, а припремала их је и водила проф. Вишња Браовић. Осим ових професора у припремању ученика за такмичење учествују и професорица Олга Каменковић која води пливаче, Катарина Зельковић која води женску одбојкашку екипу и атлетичаре, Миодраг Кијановић који води рукометну мушку екипу и одбојкашку мушку екипу, Милана Катанић понекад води атлетичарке и професорица психологије Тереза Перишић Гашпар која води стонотениску екипу на такмичења.

Кошаркашко такмичење у Жабљу, екипу водио и припремао професор Ђорђе Мадих

Професори у пензији

Ове школске 2013/2014. године колектив Гимназије Светозар Марковић испаратио је у пензију шест професора. Са њима смо разговарали о лепоти њиховог позива, раду са ђацима, анегдотама из школског живота и свему ономе по чему ће памтити рад унашој Гимназији

Проф. **Нада Бошковић** је у нашој школи радила 30 год. као професор музичког васпитања. На почетку свог радног века имала је мали проблем да се прилагоди ученицима с обзиром да је тад била веома млада и неискусна, имала је само 23 године. Како су године пролазиле веома је заволела рад у гимназији, јер сматра да су наши ђаци добри, фини, разумни. На професорским часовима увек је била посебна атмосфера у којој се певало, свирало, често се слушала музика. Највише је волела да ради с девојкама из педагошке школе јер им је један од важнијих предмета било свирање инструмента. Иако је захтеван посао бити разредни старешина, проф. Нада носи лепе успомене, као што су дружење с родитељима, путовања, несташлуци које су заједно решавали. Међу свим лепим тренуцима има и један који професор издваја као веома тужан, смрт ученика оболелог од карцинома. Пре десет година водила је и хор ученика, који су на њеним часовима имали привилегију да не одговарају. Неки су знали то да искористе, па је тако један њен ученик, незадовољан професоркином одлуком да одговара градиво, јер није био редован на хору, шутнуо столицу и његова патика је одлетела преко професоричине главе на ормар. Своје пензионерске дане проводи прављењем ручка с обзиром да има све мушке у кући, али то њој није проблем већ и један вид одмора, јер ужива у раду са шпоретом. Често, како професорица каже, „побегне“ у позориште с својим пријатељима. Зато нам и саветује да се што више дружимо, али не преко друштвених мрежа, фејсбука и интернета који уништавају младост, већ уживо. „Док учите, слушајте неку фину и опуштајућу музику. Верујте помаже!“

Просвета и рад са ученицима је нешто што проф. српског језика **Љубица Конград** никад у животу не би мењала. До последњег тренутка дала је своје срце, емоције, жеље и потпуно пронашла себе у овом послу. Радила је са децом на један креативан начин, за који може да каже да је савремен, некад и слободан. У овој школи радила је 20 година. Професорица учioniца, учioniца број шест, била је одраз заједничког рада, никад класична. Ова учioniца носи с собом многе пројекте и радове као што су панони, презентације, расправе, организовала би и представе, а најинтересантније су завесе од сувог лишћа, на којима се налазила нека порука, нечије мисли. Трудила се да сваку лектуру изнесе на посебан начин. Чињеница је да деца све мање и мање читају, па је професорица, како би заинтересовала ученике, тражила од њих да донесу своје породичне албуме, помоћу којих би поделили са разредом своја лепа и ружна сећања, страхове, догдовштине, прве љубави... „Ваш живот је једна књига, у свакој књизи постоји неки живот који чека да га откријете и проживите!“ На првом школском позорју представила се са Бекетом, који је освојио све прве награде, као и игроказом о Рембоу у клубу Орфеј. Ученици су је волели, разумели и веома поштовали њену креативност. Слободно пензионерско време проводи с својом породицом и читајући књиге. „Време не постоји, живот је једино што имамо, не треба га потрошити на ситнице, оно најважније ће нам увек измицати“. То је само пар речи које би нам професорица упутила издвајајући и важност читања књига као средства за проналажење себе. За крај додала је и Андрићеву мисао: „Колико другима дајемо, толико нам се и враћа“.

Професорица **Снежана Милинковић** је почела тако што је парафразирала професора Владета Јеротића. „Постоје два најтежа занимања на свету, а то су бити суверен државе и учитељ.“ Фокусира се на учитеља у сваком смислу те речи. Каже да је први учитељ родитељ, па васпитач, наставник, професор. Они раде свој посао континуирано, а када заврше виде резултат и грешке које су можда направили, али онда не могу да врате човека у први разред да то исправи. Тај посао је тежак, јер како каже, раде са људским душама. Бити учитељ за њу значи обликовати младо чељаде и показати му пут, а не научити га сваку формулу, него му показати на које начине оне могу да се уче. Од квалитетног младог ђака, направити квалитетног човека ако он научи да ради, сазнаје, да сваки дан буде бољи од претходног. Каже да би опет изабрала професију којом се бавила јер мисли да је остварила фини људски контакт са ученицима. Сматра да је образовање једно од најважнијих ствари на свету, јер када имамо знање онда смо слободни у сваком смислу те речи. Од ученика је научила много тога, да буде толерантна, да прихвати свако дете, да поштује различитост, да буде стално у току, у трендовима. Имала је срећу да цео живот ради са младим људима, каже да нема ништа лепше него живети стално у периоду између 15 и 19 година, бити у пубертету и тај печат младости јој је остао. Испричала нам је један бисер из деведесетих година, када пуно избеглица долази из Сарајева, а тада је радила у електротехничкој школи. Док је предавала лекцију, пукла јој је креда и испала на под, а један дечак је рекао: „Испале ти креде!“, а она га је исправила: „Испала ВАМ је креда!“, на шта јој је он одговорио: „Ма не бенави јадна небила, није нама, него теби!“ (смех) Није могла да издвоји најлепши тренутак, али каже да су са највише емоција упамћени последњи дани четврте године, тај мај месец. Каже да влада посебно стање духа, и код ученика и код професора. Почетак

пензионерских дана деловао је као распуст, али после јој је било веома тешко јер се навикла на школу, ученике и колеге. Оно шта жели да ради, је да научи језике, енглески и италијански, да прави витраж стакло и мозаик. Планинариће и возиће бицикло као и увек. Ученицима поручује да буду своји, да се труде, да раде и сваког дана напредују по мало, како каже, колико врабац скочи. „И сад би рекли моји ђаци, како каже разредна: „Тешко је, баш је тешко!“, јесте тешко, али то тако мора и другачије не може!“

Професорица **Љиљана Шијачић** је у гимназији Светозар Марковић провела укупно 30 година, 29 као професор, а једну као ученик. За време школовања, њена генерација је имала једну учионицу у којој су се професори смењивали, и како се сећа, школа се у то време није грејала на пару, већ су се ложиле пећи. Веома је везана за ову зграду, јер има 60 година, а 30 је у њој провела. Када је почела овде да ради 1984., неколико генерација, сваке године у пролеће, водила је на теренски рад, да би упознала ђаке са местом у којем живе, и шире, са Војводином. Ишли су од Титела, алувијалне равни Тисе, до Вршца, Делиблатске пешчаре и Вршачког брега. Сматра да је то много бољи вид наставе, јер се теорија и пракса међусобно допуњују. Ученици су волели да је слушају, носили су и диктафоне да би могли по повратку да направе рад о томе шта су видели и научили. Наша професорица географије, каже да би поново изабрала исту професију, јер нема ништа лепше него да неком нешто даш, да га нечим научиш и онда да ти се то врати. Њена три бивша учника су асистенти на Природно-математичком факултету на департману за туризам, што сматра својим великим успехом. Од ученика је научила да треба прихватити да је свако дете другачије и да им се треба посветити на посебан начин. Професорица је била носталгична, па је рекла да су јој у најлепшем сећању остале генерације педагошке школе, јер су та деца имала много више поштовања и обзира према професорима.

Као најлепши тренутак издвојила је тај моменат када ученику постави теже питање, али када он успе то да повеже са другим предметима и да правилан одговор користећи стечена знања. Пензионерске дане проводи тако што поред кућних послова чита, како каже дружи се са градском библиотеком, излази са пријатељицама у шетњу и вежба јогу. Ученицима поручује да поштујемо себе, а поготово друге, да учимо, јер без дипломе немамо ништа. Што више знамо, богађи смо.

Иако нама познатији као професор математике, проф. **Радомир Маровић**, 1990 год. налазио се на челу школе као њен директор. Прва година његовог рада била је запамћена као и година када је наша школа прешла из средње педагошке у гимназију. При доласку на своје радно место школу је затекао, како каже проф. Маровић у катастрофалном стању. Спољна фасада била је у потпуном распадању, кровна конструкција је била потпуно трула која би се могла урушити при већој количини снега. За данашњи изглед школе заслужан је труд и рад проф. Маровића. По његовој заслуги данас постоји други спрат, односно поткровље, заједно са свечаном салом, додатном филскултурном, такође су сређене и подрумске просторије. За време свог директорског позива бавио се и писањем сценарија, глумом и режијом. Веома је волео свој посао, као и своје ученике с којима се често знао шалити.

„Једном ученику залепио сам фантомку заједно са репликом пиштоља. Пало ми је на памет да на једном од часова упаднем са фантомком на глави и тим пластичним пиштољем натерам ученике да изваде пушкице. У чуду почели су одмах да их ваде, јер ме нису препознали“. Издваја оригиналност као особину коју би сваки ученик требао да негује, па се тако сад и сам препустио писању оригиналних дела који у српској књижевности не постоје, Историјом српске математике, Енциклопедијом просвете Новог Сада и многим другим.

Гордана Делић, проф. немачког језика, поред свог рада у школи, често је водила и различите пројекте помоћу којих је ђацима на интесантан начин приближила немачки језик. Водила је групу од седам ђака, на десетодневни обилазак Словеније учествујући на њиховом фестивалу на којем су одигране представе на немачком језику. Такође пет година заредом односила је прве, друге и треће награде заједно с својим ученицима на такмичењима у Грацу, који су сви били регистровани у Бриселу. Издвајали су се као најбољи међу свим осталим учесницима из Србије. Био је то велик успех за ђаке, професорицу, као и нашу гимназију, којим се и сад можемо поносити. Зато професорица сматра да треба да кажемо све оно што знамо и умемо на начин који нам приличи и тиме прикажемо вредности, како и нас самих, тако и наше разредне, разреда, директорице, гимназије, па и саме државе у којој живимо. Последњи пројекат проф. Делић, у окриву наше Гимназије, под називом „Дружење с југоисточном Европом“, освојио је прво место у Минстеру 2012 год. То је био литерарни рад ученице који је обишао све немачке школе

и гимназије, захваљујући његовој маштовитој тематици о змајевима, вилама, вилењацима и осталим ванземљским бићима. Био је написан веома лепим немачким језиком, презентован ради упознавања културе наших подручја. Проф. Делић добијањем лиценце на Бечком универзитету даје прилику свим ученицима и студентима Новог Сада да добију диплому за немачки језик коју она назива неопходним средством за остваривање интернационалних планова. Дакле и даље наставља рад са ученицима ширећи им видике, приказивајући им важност, предност знања немачког језика, језика који данас заузима високо место међу осталим светским језицима.

IN MEMORIAM

Персида Лалатовић (1938-2013) професорица српског језика и књижевности

Речи

Како су чудесне те наше речи.
Неке су ретке, готово скупе.
Неке обичне, празне, глупе.
Неке се у меке свитке свијају,
Неке ко метак, чело пробијају.
Неке су без ритма и без звука.
Неке милују к'о мајчинска
рука.

Чудна је, заиста, та снага речи,
што болно рањава и магијски
лечи.

Живот

Сваки живот своју причу има.
Свака душа своју муку носи.
Неко се пусти к'о лика низ воду,
док други гордо животу пркоси.
Живот високих литица има,

дубоких вирова и оштрог драча,
па и кроз такав живот мора
да се иде, да се корача.
Закон природе
На врху старога храста
права се драма збила:
из гнезна, најслабијег птића,
рода избацила.

Безнађе

Ноћ изврнула небески крчаг.
Лије мрак.
Студено.
Самотно.
Ни човека, ни вука.
Само тишина, празнина,
нигдина.

Тишина

Куца сат у муклини собе.
У задњем снопу сунца
титра собна прашина.
Тишина.
Никога и ничега.
Ни пријатеља, ни љубавника.
Ни издаје, ни неверства.
Само тишина.

Понекад капне звук
меко к'о лептирово крило.
Нека невидљива рука,
по небеској харфи тихо
пребира.

Чаролија тренутка одмотава
свитац
неких давних сећања...

Мада ретко, ипак свратим понекад у школу јер волим да чујем онај ђачки жамор на великом одмору и да сретнем понеко познато, ведро лице бивших колега и сарадника. И већ у ходнику запазим неку малу промену, неки нови предмет, слику, плакат или цвет. Када се попнем два-три степеника и чујем тај ромор гласова типичан само за школе, у мислима сам поново у учioniци, читам стихове и погледом тражим чијој сам младој души добацила светлост стихом и речју, одавно свесна да је:

*Чудесна, заиста, та снага речи,
што болно рањава и магијски лечи*

Јагода Војводић (1951-2014) професорица историје

17.02.2014. преминула је Јагода Војводић, пензионисана професорица историје наше школе, у 63. години живота.

Памтићемо је по речима.

Немогуће је заборавити како нам заказује "љубавни састанак, на коме ја пуштам музику... ди-цеј Јагода", уместо контролног. Или како је "Боли ово лево уво, заврнуто" ако нам је тешка књига или смо лењи да учимо, или кад бисмо слаткоречиво издејствовали одлагање провере знања.

Памтићемо је по делима.

Запамтићемо како се изувала и пењала на сто да би дохватила и обрисала прозор, да помогне спремачицама зато што "И оне имају душу". Такође, како је допуштала ученицима из других одељења да присуствују нашем часу, зато што је напољу падала киша, а они су са свог побегли. А, у случајевима лепог времена, отварала би прозор и овакве "бегунце" слала на терен речима: "Бежите у сепаре".

Памтићемо је по борби.

Зато што се из часа у час борила у свом тихом рату, не посустајући, нити помишљајући на то, настављајући предавање напуклим гласом, после све чешћих напада кашља, застајући једва толико да дође до даха, не дозвољавајући својој болести да је успори нити заустави. Њена воља и несаломиви дух одржали су је до последњег дана.

Остаће упамћена због свега што је била сама за себе, и свега што је била за нас. Остаће упамћена.

Садржај

У 2013. години Гимназија „Светозар Марковић” оцењена највишом оценом и добила статус Вежбаонице	2
Професионални портфолио	3
Интервју са Соњом Миладиновић, просветном саветницом Школске управе Нови Сад	4
Интервју професора	5
Десет година инклузивног образовања	6
Учешће Гимназије „Светозар Марковић” на Песталоци конференцији „Професионални имиџ и етос наставника”	8
Интервју са професорком Мирјаном Станић поводм двадесет година Школског позорја	9
Двадесет година Школског позорја	10
Десет година трупе “ Point De Vue”	14
„Жорж, Жак и Жинет у ходницима времена”	17
Од марта до марта	18
Беседништво	20
Одломак беседе Михаила Негројевића „...јер мислити и бити је исто”	21
Две стотине година од рођења Петра II Петровића Његоша	22
Елементи античке филозофије у Његошевом делу Луча микроkozма.....	23
Светосавска академија	24
Треће место за наш „Гимназијалац”	26
Интервју са ђаком генерације	27
Холокауст.....	28
Активности секције Млади библиотекари школске библиотеке Гимназије „Светозар Марковић”	29
ЕКО-акција сакупљања ПЕТ амбалаже и садња цвећа.....	30
Хуманитарне акције	31
Ученички радови.....	33
„Шта да студирам?”	34
Успеси на спортским такмичењима.....	35
Професори у пензији.....	36
In memoriam	38

ГИМНАЗИЈАЛАЦ

Лист ученика и професора Гимназије “Светозар Марковић”, Нови Сад

Издавач: Гимназија “Светозар Марковић”

За издавача: Татјана Вукадиновић, директор

Главни и одговорни уредник: Милена Маричић, професор

Технички уредник: Ивана Пејак II5

Уредништво: Лара Пенц IV5, Катарина Савић IV5,

Теодора Ђуркић II3, Теодора Ђокић II9, Катарина Цимбаљевић II5,

Милана Ђоновић IV8, Теодора Чичовачки IV7, Милена Рашковић IV7,

Игор Мељник I7

Сарадници: проф. Александар Крстић, проф. Љиљана Арађански Рајков,
проф. Сандра Антић, проф. Соња Бјелогрлић, проф. Александра Поповић,

проф. Тамара Деспотовић Ђурчић, проф. Нада Галић,

проф. Драгана Бошковић Томић

Штампа: *Штампарија Фошо Око*